

Forventning om bedre lønnsomhet og flere ansatte i næringslivet

TNS Gallups Forventningsundersøkelse viser i 3. kvartal at norske bedriftsledere fortsatt oppfatter lønnsomheten i egen bedrift som meget god. Lønnsomhets-indeksen (differansen mellom bedre og svekket lønnsomhet) for neste 12 måneder økte med 7,5 indekspoeng, fra 34,1 i 2. kvartal og opp til 41,6 poeng i 3. kvartal. Dette er den høyeste indeksverdien siden 3. kvartal i fjor. Samtidig økte andelen næringslivsledere som forventer å ha flere ansatte om 12 måneder med 2,9 prosentpoeng, opp til 34,0 prosent. Andelen som forventer færre ansatte falt på samme tid ned til 9,3 prosent, som er den laveste måleverdien siden vi begynte våre målinger 2. kvartal 2002.

Forventning om lavere pris- og lønnsvekst på lang sikt blant økonomene
Økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 5 år (de langsiktige forventningene) falt med 0,1 prosentpoeng i 3. kvartal og la seg på 2,3 prosent. Det var særlig økonomene i finansnæringen som nedjusterte sine anslag, fra 2,4 prosent til 2,1 prosent. Samtidig falt økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten om 5 år med 0,2 prosentpoeng, til 3,8 prosent. Også her var det økonomene i finansnæringen som sto for den største nedjusteringen, fra 4,0 prosent i 2. kvartal til 3,6 prosent i 3. kvartal.

Om undersøkelsen:

TNS Gallup utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs og renteutviklingen blant eksperter i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdningene. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Undersøkelsen er hittil gjennomført 15 ganger. Økonomene innenfor akademia, finansnæringen og partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet via e-post hvert kvartal. Ekstrem observasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Næringslivslederne og husholdningene blir intervjuet via telefon. Her er ekstrem observasjoner over 11 prosent holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Den første undersøkelsen ble gjennomført i februar 2002. Undersøkelsen for inneværende kvartal er gjennomført i tidsrommet 15. august til og med 21. august 2005.

Forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på våre nettsider (www.tns-gallup.no) under området Bank og finans/ Økonomiske prognoser. På grunn av enkelte vesentlige endringer de første kvartalene vil det på noen av spørsmålene ikke være oppgitte tallverdier for tidligere kvartal.

A. Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Forventning om lavere pris- og lønnsvekst på lang sikt blant økonomene

Økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 5 år (de langsiktige forventningene) falt med 0,1 prosentpoeng i 3. kvartal og la seg på 2,3 prosent. Samtidig registrerer vi at det var økonomene i finansnæringen som nedjusterte sine anslag mest, fra 2,4 prosent til 2,1 prosent.

På samme tid legger vi merke til at økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) også falt med 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal, fra 4,0 prosent til 3,8 prosent, og at det igjen var økonomene i finansnæringen som nedjusterte sine anslag, med 0,4 prosentpoeng, fra 4,0 prosent til 3,6 prosent.

B. Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventning om lavere prisvekst på lang sikt blant arbeidslivsorganisasjonene

Partene i arbeidslivet forventet i 3. kvartal at årlig inflasjon om 5 år vil ligge på 2,4 prosent. Dette var ned 0,2 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal.

C. Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventning om bedre lønnsomhet og flere ansatte i næringslivet

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i 3. kvartal økte vesentlig med 7,5 indekspoeng, fra 34,1 opp til 41,6 poeng, noe som er den høyeste indeksverdien vi har det siste 12 året.

På samme tid økte andelen næringslivsledere som forventer å ha flere ansatte om 12 måneder eller omtrent like mange, med henholdsvis 2,9 og 5,6 prosentpoeng, opp til 34,0 og 56,2 prosent. Andelen som forventer færre ansatte om 12 måneder falt med 8,4 prosentpoeng, ned til 9,3 prosent, noe som er den laveste måleverdien siden vi begynte våre målinger 2. kvartal 2002.

D. Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

3 av 4 forventer renteøkning nærmeste året

Andelen husholdninger som forventet en økning i rentene gikk signifikant opp med 8,0 prosentpoeng i 3. kvartal til 76,8 prosent. Andelen som forventet at rentene skal forbli uendret falt samtidig signifikant med 7,3 prosentpoeng, ned til 16,2 prosent.

Forventning om stabil prisvekst

I 3. kvartal var det fortsatt et klart flertall av husholdningene som forventer at prisene på varer og tjenester i Norge skal vokse med samme takt de neste 12 månedene som i dag. Andelen gikk vesentlig opp fra 41,7 prosent til 46,3 prosent. Vi registrerer samtidig at andelen som forventer at prisene vil vokse med lavere takt enn i dag gikk ned med 3,6 prosentpoeng til 9,0 prosent. Den gjennomsnittelige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder blant husholdningene var i 3. kvartal på 2,6 prosent.

Indeks (tabeller og grafer):

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Ansvarlige for undersøkelsen er Bank & Finansavdelingen i Norsk Gallup Institutt ved:

Erling Berrum (prosjektleder)

Telefon: 23291760

Telefaks: 23291601

E-post: erling.berrum@tns-gallup.no

Bente Pettersen (avdelingsleder)

Telefon: 23291761

Telefaks: 23291601

E-post: bente.pettersen@tns-gallup.no

Spørsmålsliste

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2005?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Spørsmål 1-7b går til økonomieksperter i finansnæringen og academia og spørsmål 1-6 går til partene i arbeidslivet.

Til næringslivslederne:

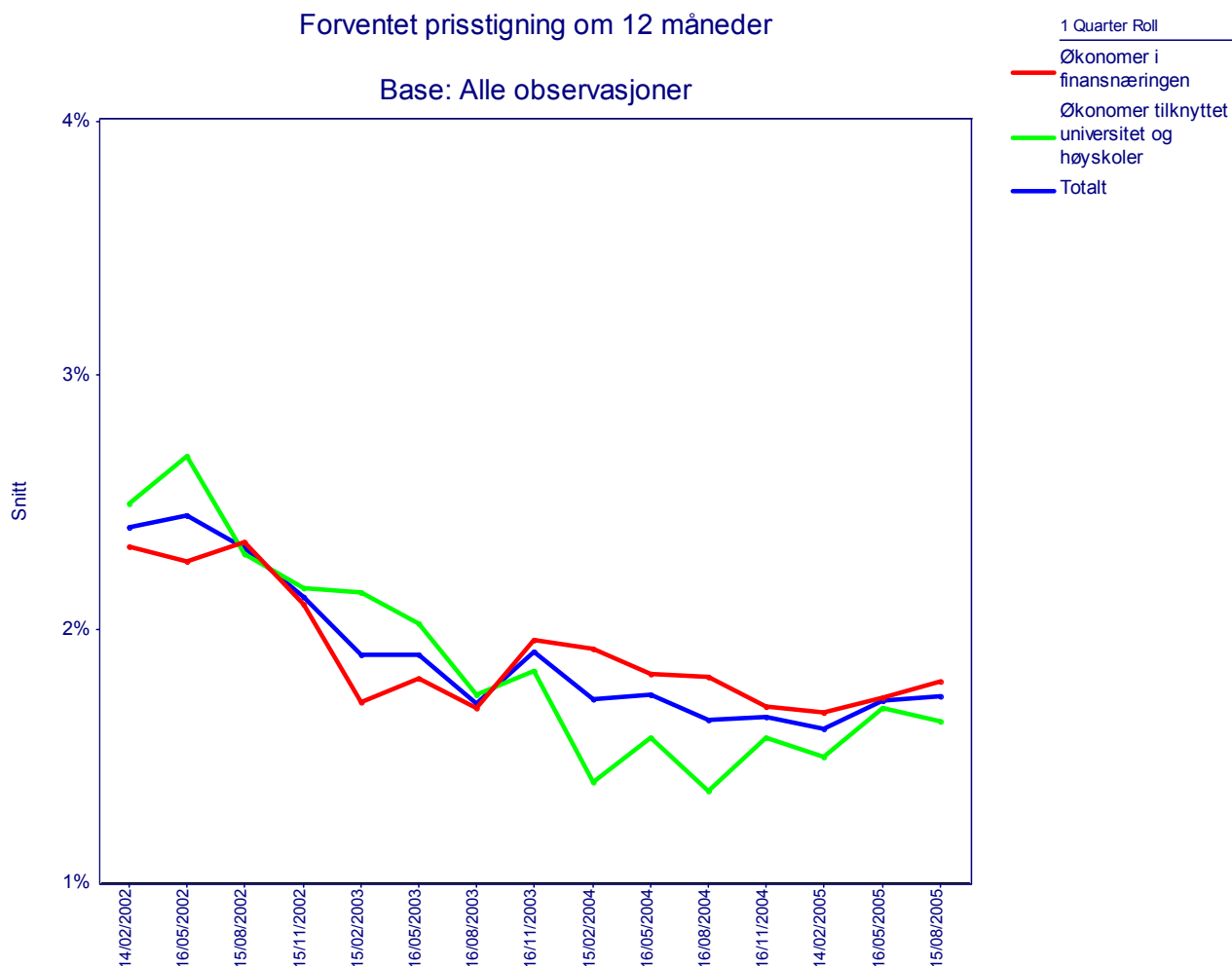
1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgpriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2005?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 mnd. Vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?
- 2b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Økonomiekspertene:

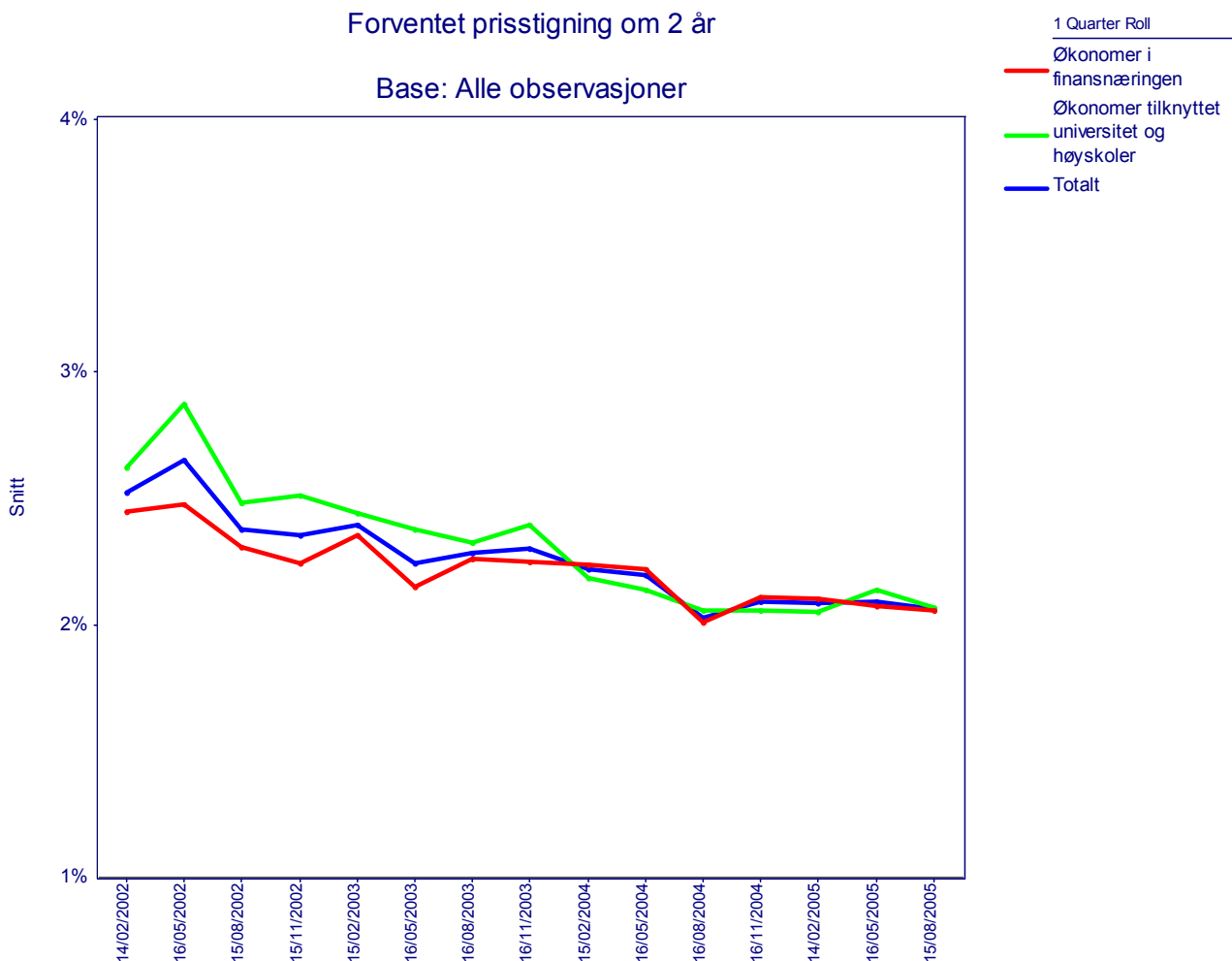
1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,8
	Laveste verdi	1,1	1,2
	Høyeste verdi	2,3	2,3
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,6
	Laveste verdi	0,8	1,0
	Høyeste verdi	2,0	2,2
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,7
	Utvalg	32	37

Økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 12 måneder var uendret i 3. kvartal og ble liggende på 1,7 prosent.

2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

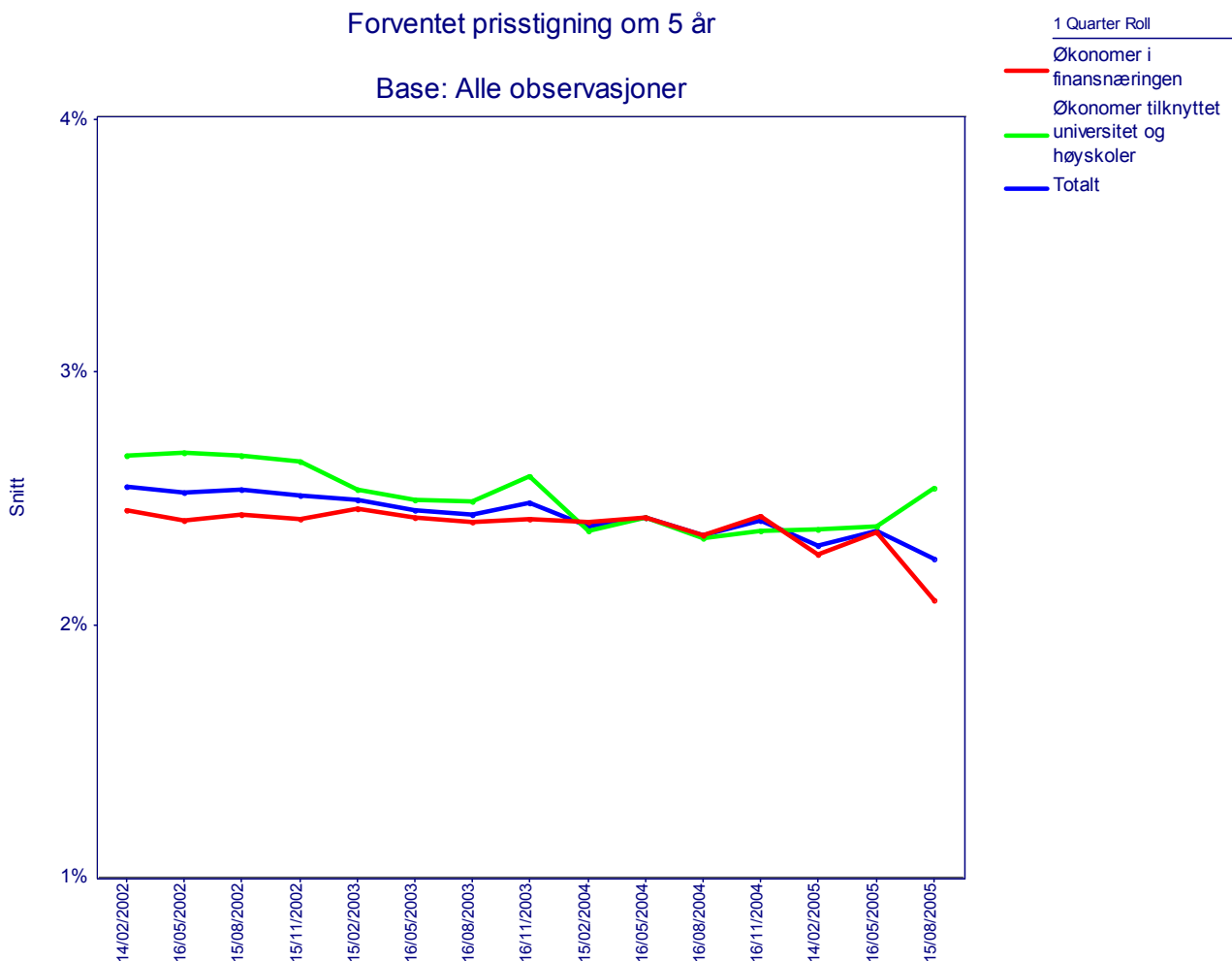

Forventet prisstigning om 2 år		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,1
	Laveste verdi	1,1	1,0
	Høyeste verdi	2,7	2,7
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,1
	Laveste verdi	1,2	1,5
	Høyeste verdi	2,5	2,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,1
	Utvalg	33	37

Ingen vesentlige endringer i økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 2 år. Estimateret lå stabilt i 3. kvartal på 2,1 prosent.

De årlige inflasjonsforventningene om 2 år lå i 3. kvartal 0,4 prosentpoeng over forventet prisvekst neste 12 måneder. Avstanden var den samme som ved forrige måling.

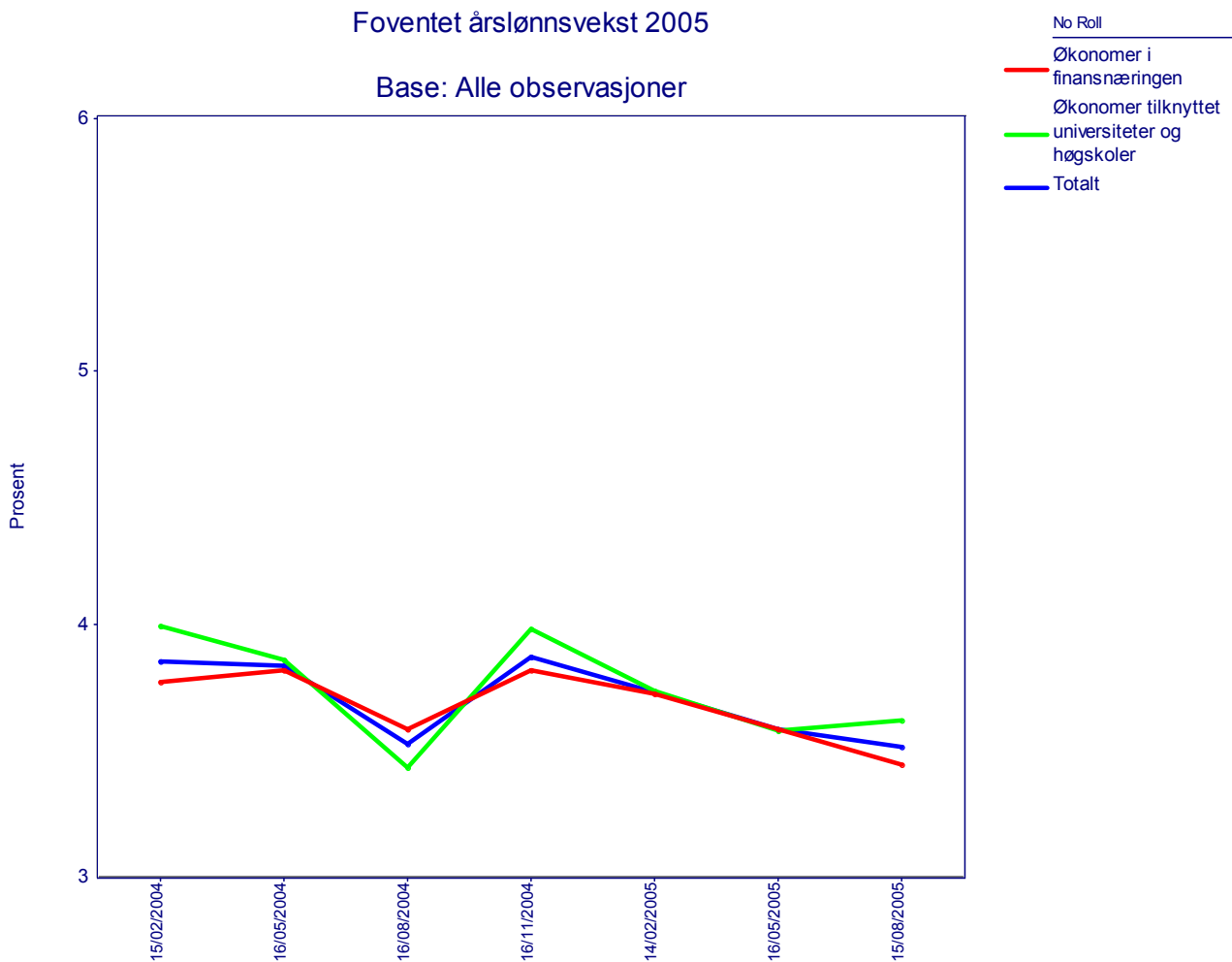
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,1
	Laveste verdi	1,0	0,5
	Høyeste verdi	3,0	2,6
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
	Laveste verdi	1,4	1,9
	Høyeste verdi	2,5	4,2
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,3
	Utvalg	33	38

Økonomenes samlede forventninger til prisstigningen om 5 år (de langsiktige forventningene) falt med 0,1 prosentpoeng i 3. kvartal og la seg på 2,3 prosent. Samtidig registrerer vi at det var økonomene i finansnæringen som nedjusterte sitt estimat i vesentlig grad, og da med 0,3 prosentpoeng.

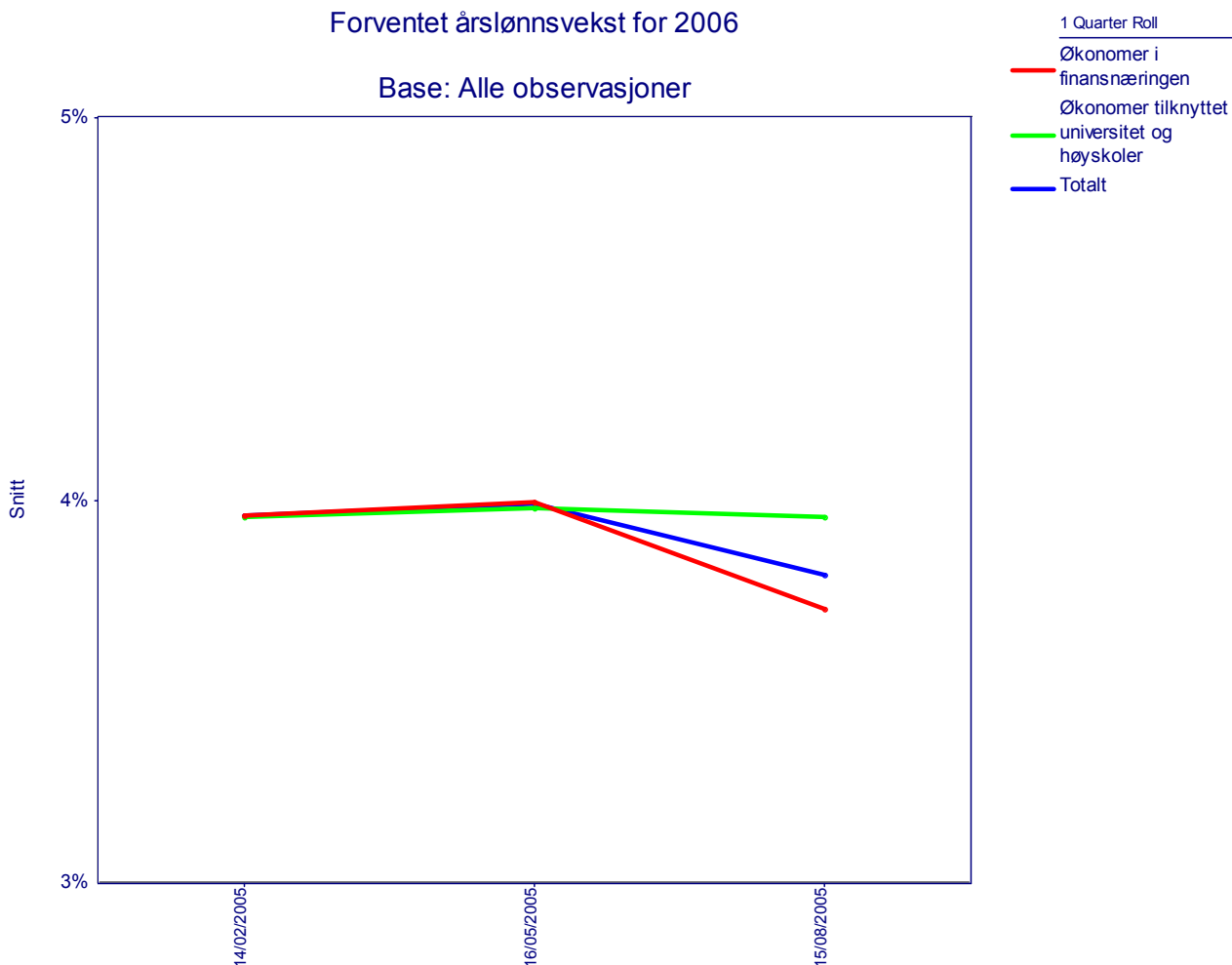
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2005?

Forventet årslønnsvekst for 2005			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,4
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	4,0	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,6
	Laveste verdi	1,8	2,4
	Høyeste verdi	4,5	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,5
	Utvalg	33	37

Økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten for 2005 falt marginalt med 0,1 prosentpoeng til 3,5 prosent i 3. kvartal.

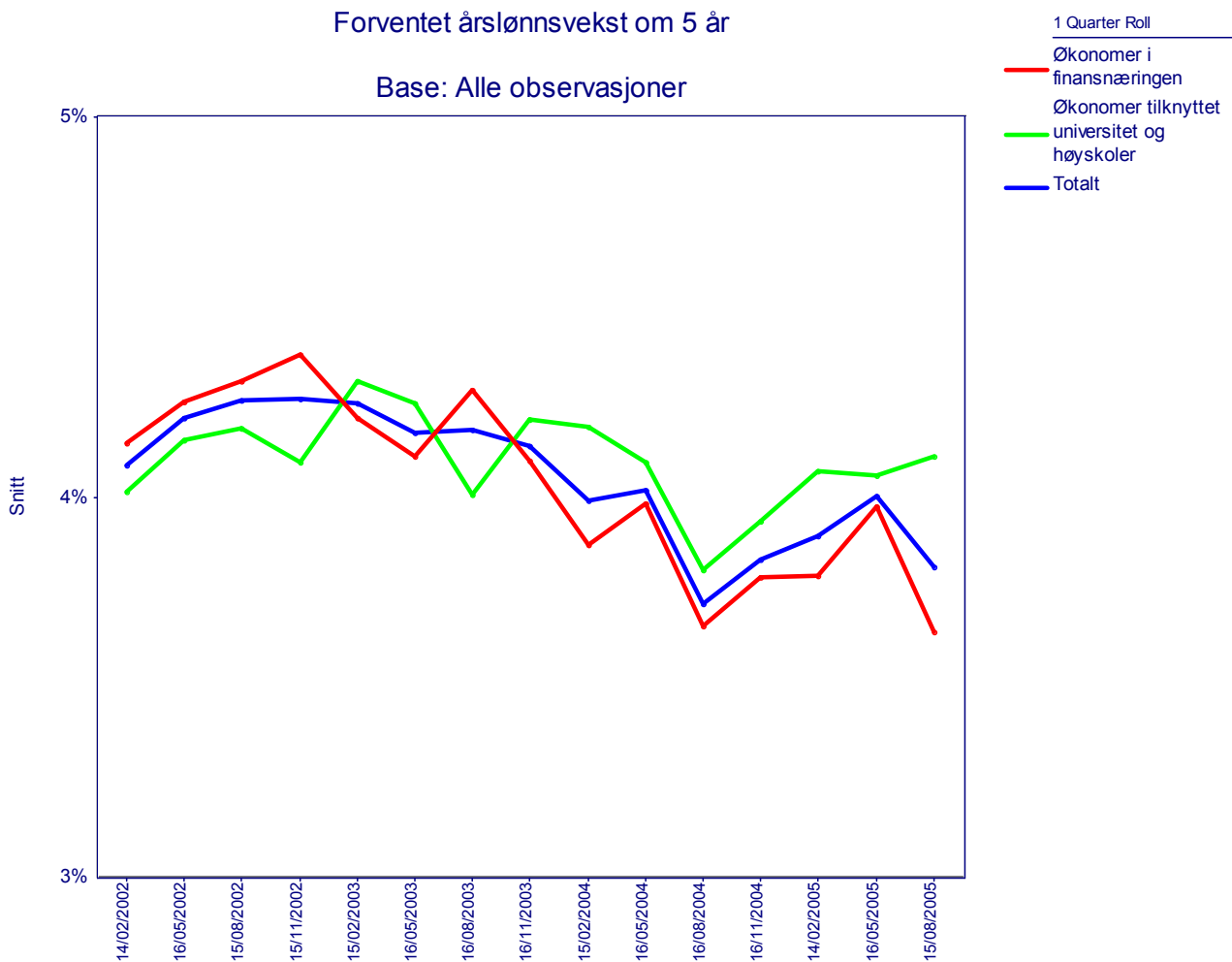
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Forventet årslønnsvekst for 2006		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,7
	Laveste verdi	1,7	1,7
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,0
	Laveste verdi	2,1	2,5
	Høyeste verdi	4,5	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,8
	Utvalg	32	38

Økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten neste år falt med 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal. Samtidig registrerer vi at det var økonomene i finansnæringen som nedjusterte sitt estimat, og da med 0,2 prosentpoeng.

6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

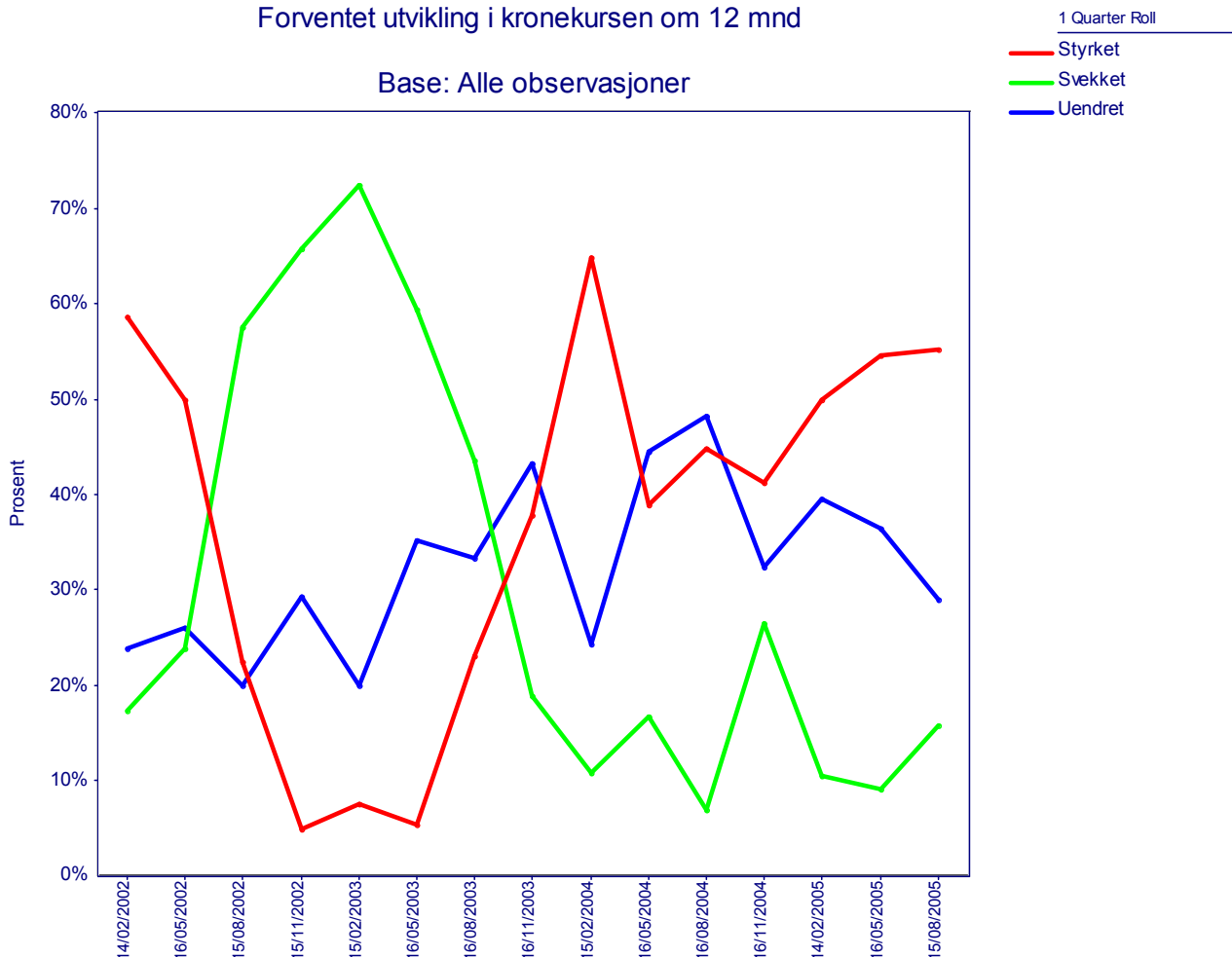

Forventet årslønnsvekst om 5 år			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,6
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	5,1	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
	Laveste verdi	2,4	3,0
	Høyeste verdi	4,7	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,8
	Utvalg	33	38

Økonomenes samlede forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) falt med 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal, fra 4,0 prosent til 3,8 prosent. Samtidig registrerer vi at det var økonomene i finansnæringen som nedjusterte sitt estimat, og da med 0,4 prosentpoeng.

7a. Tror du den effektive kronkursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

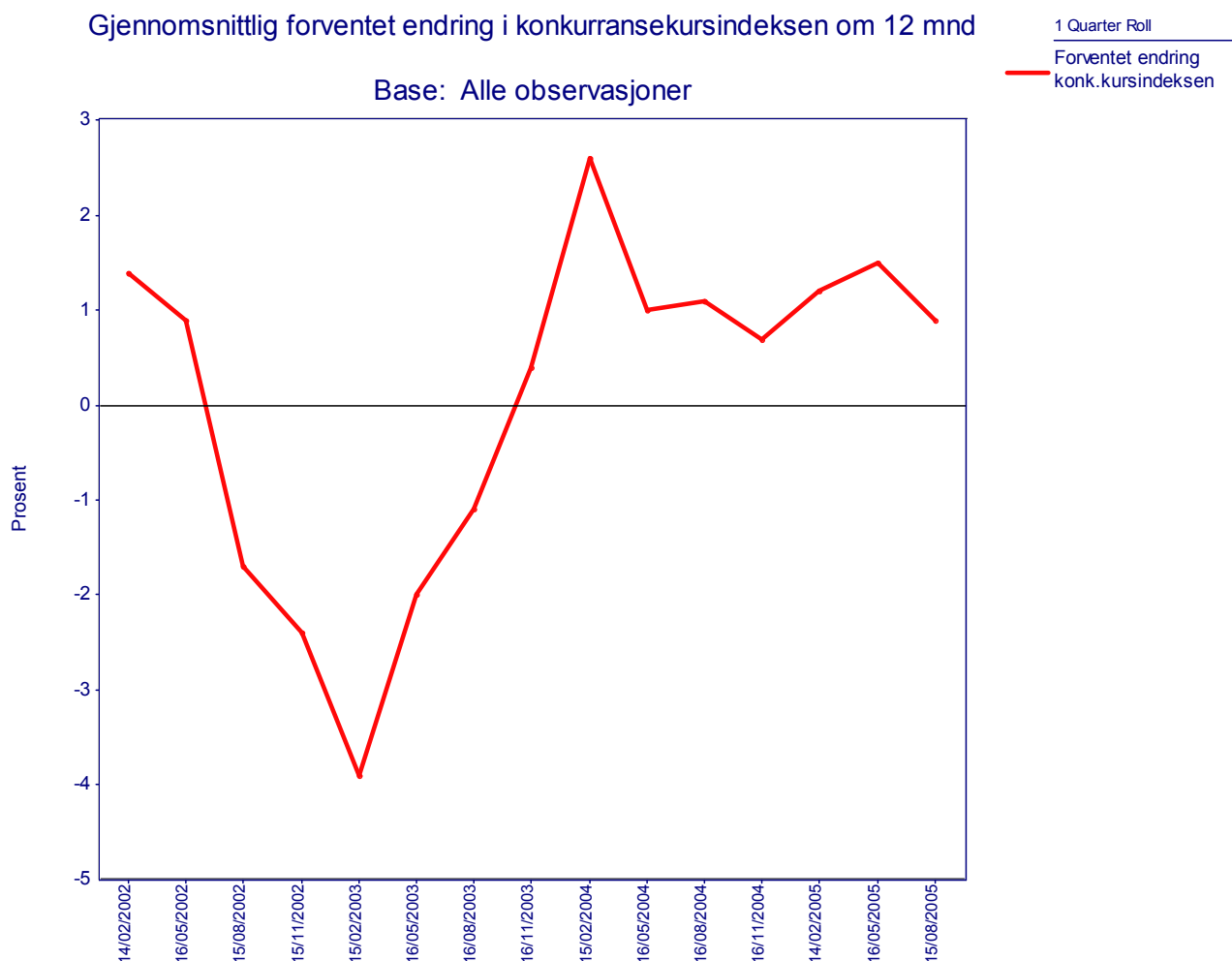
Forventet utvikling i kronkursen om 12 mnd

Forventet utvikling i kronkursen om 12 mnd		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Styrket	Prosentandel	54,5	55,3
Svekket	Prosentandel	9,1	15,8
Uendret	Prosentandel	36,4	28,9
	Utvalg	33	38

Andelen økonomer i utvalget som forventet at kronkursen (målt ved konkurransekurs indeksen) på ett års sikt vil være uendret, falt fra 36,4 prosent i 2. kvartal til 28,9 prosent i 3. kvartal. Andelen økonomer som forventet at kronkursen vil svekkes på ett års sikt gikk på samme tid noe opp fra 9,1 prosent til 15,8 prosent. Andelen økonomer som forventet at kronkursen vil styrkes på ett års sikt økte marginalt fra 54,5 prosent til 55,3 prosent, og representerte med det et klart flertall av økonomene i 3. kvartal.

7b. Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7a)?

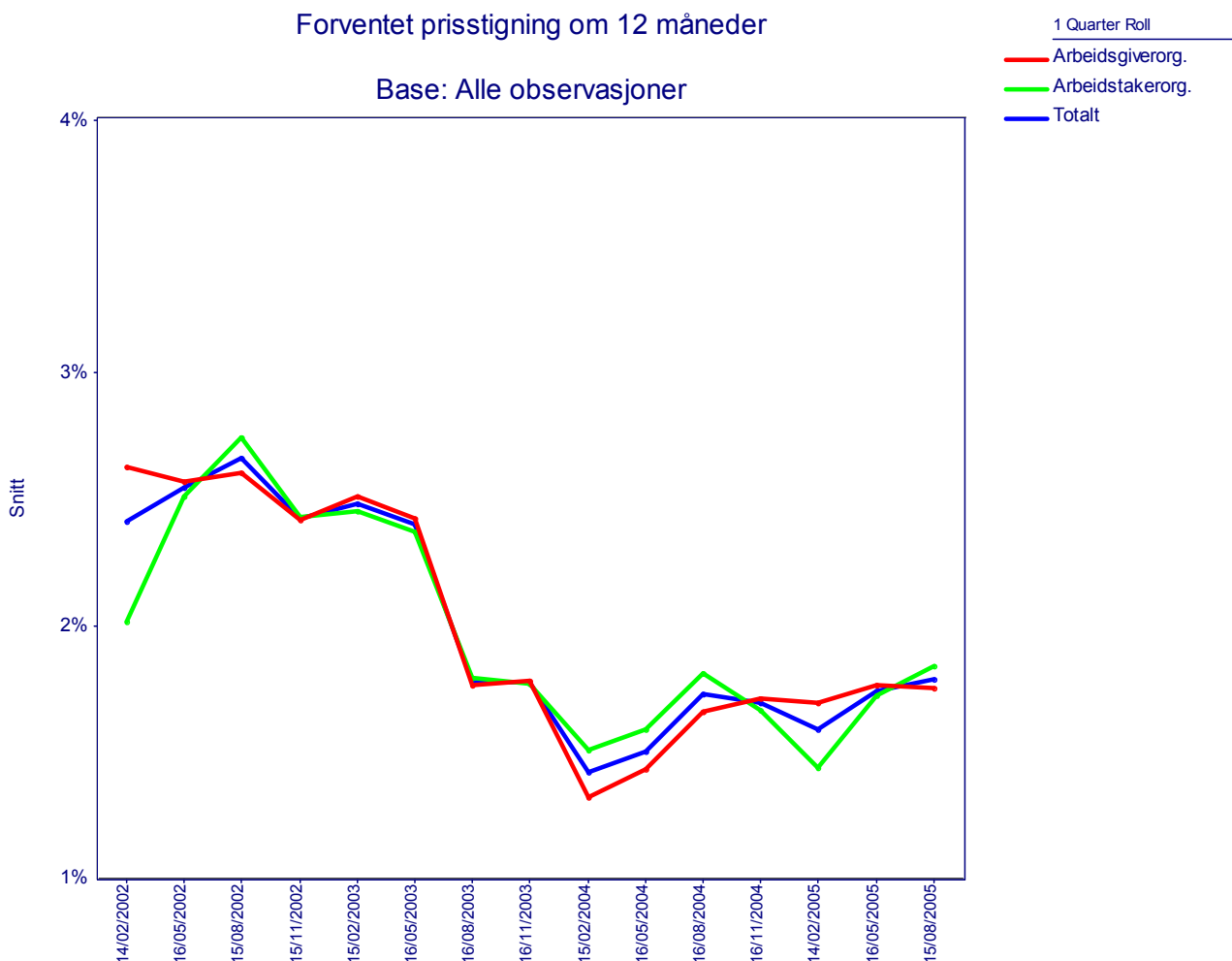

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder			
	2.kvartal 2005	3.kvartal 2005	
Alle økonomer	Gjennomsnittlig verdi	1,5	0,9
	Utvalg	21	27

I 3. kvartal forventet det samlede utvalget av økonomer at kronkursen skal styrke seg med 0,9 prosent på 12 måneders sikt. Dette var ned 0,6 prosentpoeng fra 2. kvartal da estimatet var 1,5 prosent.

Partene i arbeidslivet:

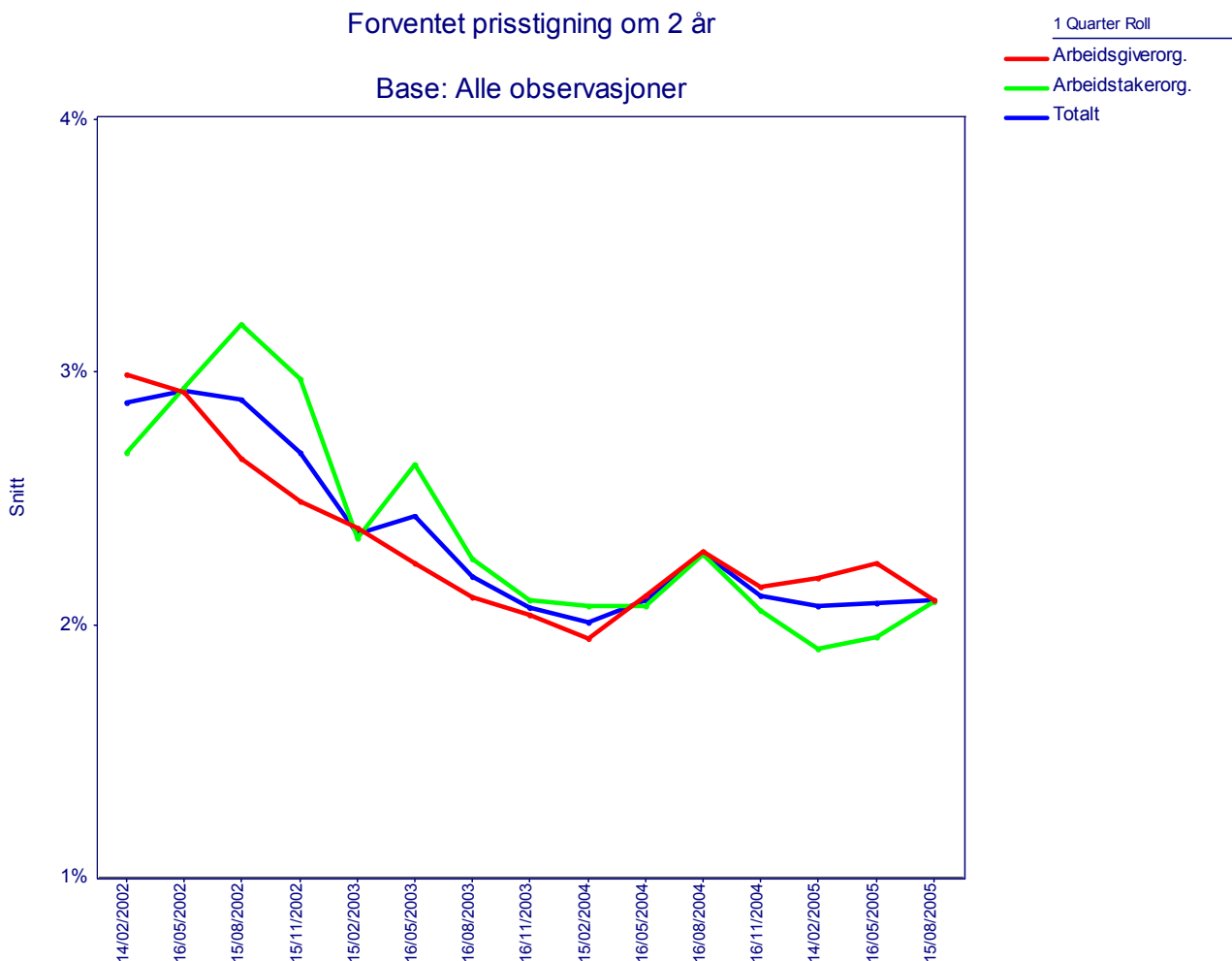
8. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	1,8	1,8
	Laveste verdi	1,5	1,0
	Høyeste verdi	2,1	2,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,8
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	2,9	3,1
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	1,7	1,8
	Utvalg	20	29

Forventet prisvekst om 12 måneder blant arbeidslivsorganisasjonene gikk marginalt opp i 3. kvartal med 0,1 prosentpoeng til 1,8 prosent. Samtidig registrerer vi at det var arbeidstakerorganisasjonene som oppjusterte sitt estimat.

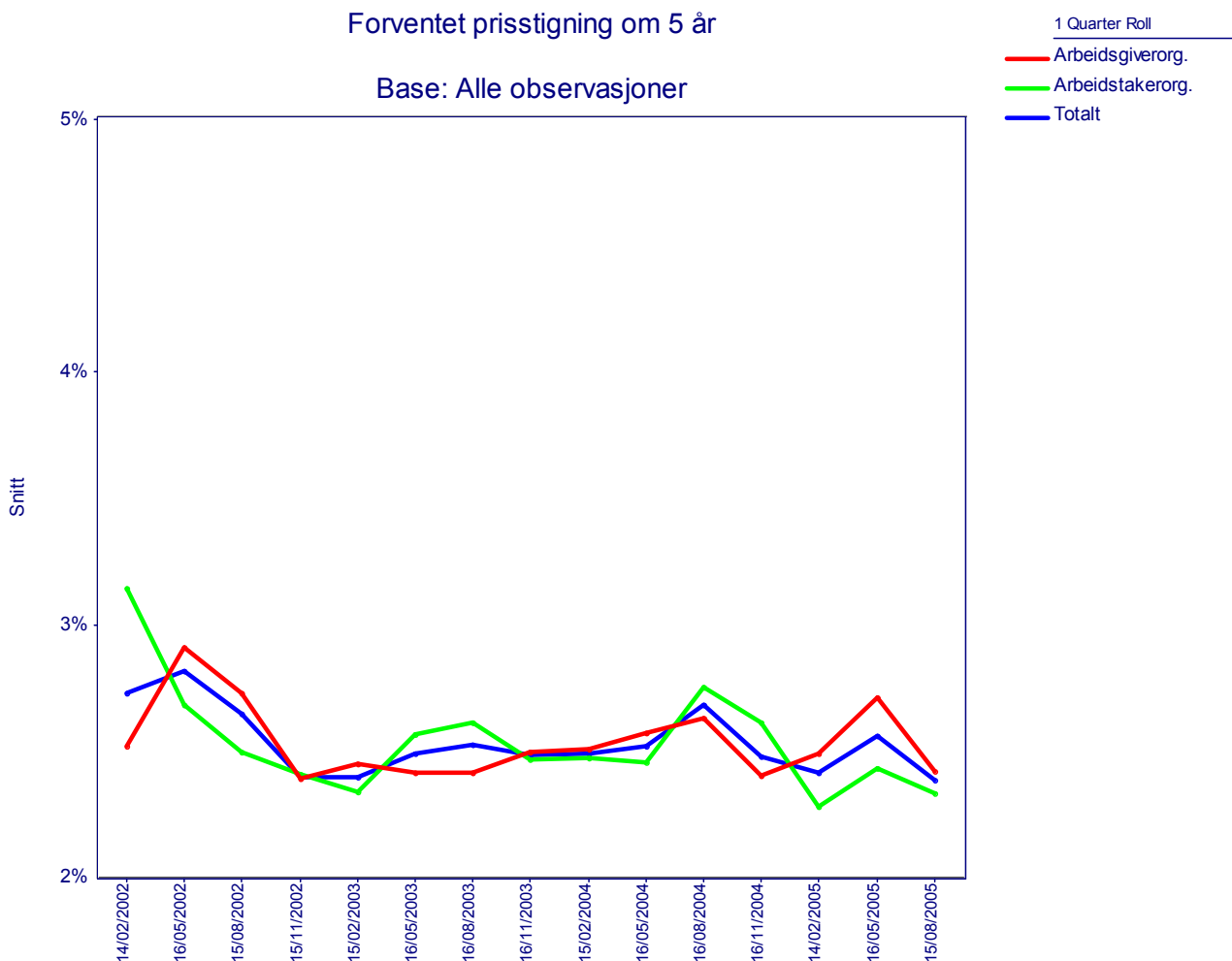
9. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,1
	Laveste verdi	1,5	1,2
	Høyeste verdi	3,0	3,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,1
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	3,1	3,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,1
	Utvalg	20	29

Ingen vesentlige endringer i forventet prisvekst om to år blant partene i arbeidslivet samlet sett. Estimater i 3. kvartal er som i forrige kvartal på 2,1 prosent. Samtidig registrerer vi at arbeidsgiverne nedjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng og at arbeidstakerne oppjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng. De årlige inflasjonsforventningene om 2 år lå 0,3 prosentpoeng over forventet prisvekst neste 12 måneder. Avstanden var 0,1 prosentpoeng mindre enn ved forrige kvartal.

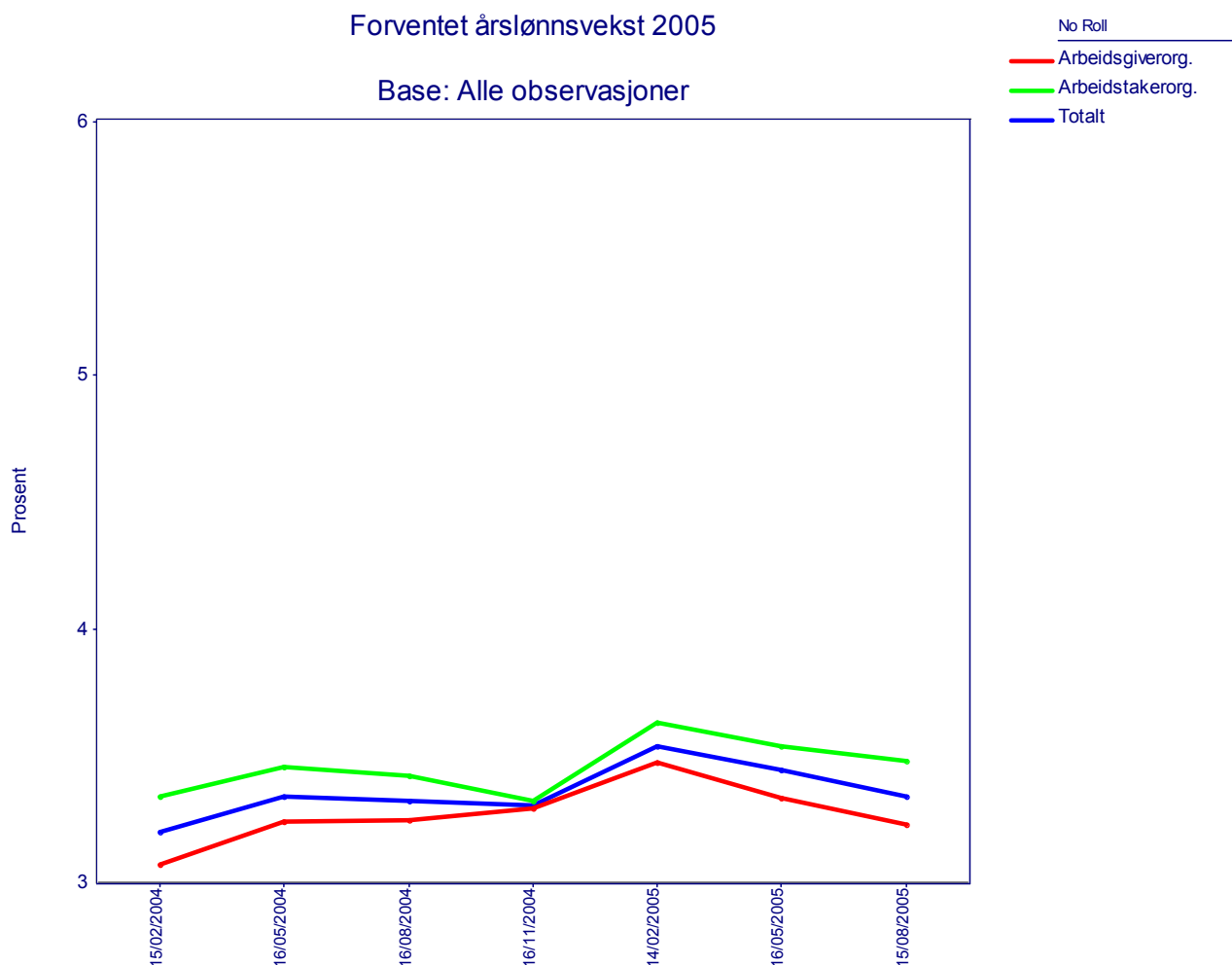
10. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,4
	Laveste verdi	2,0	1,0
	Høyeste verdi	3,5	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,3
	Laveste verdi	1,5	1,7
	Høyeste verdi	4,7	4,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,4
	Utvalg	20	29

Partene i arbeidslivet forventet i 3. kvartal at årlig inflasjon om 5 år vil ligge på 2,4 prosent. Dette var ned 0,2 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal.

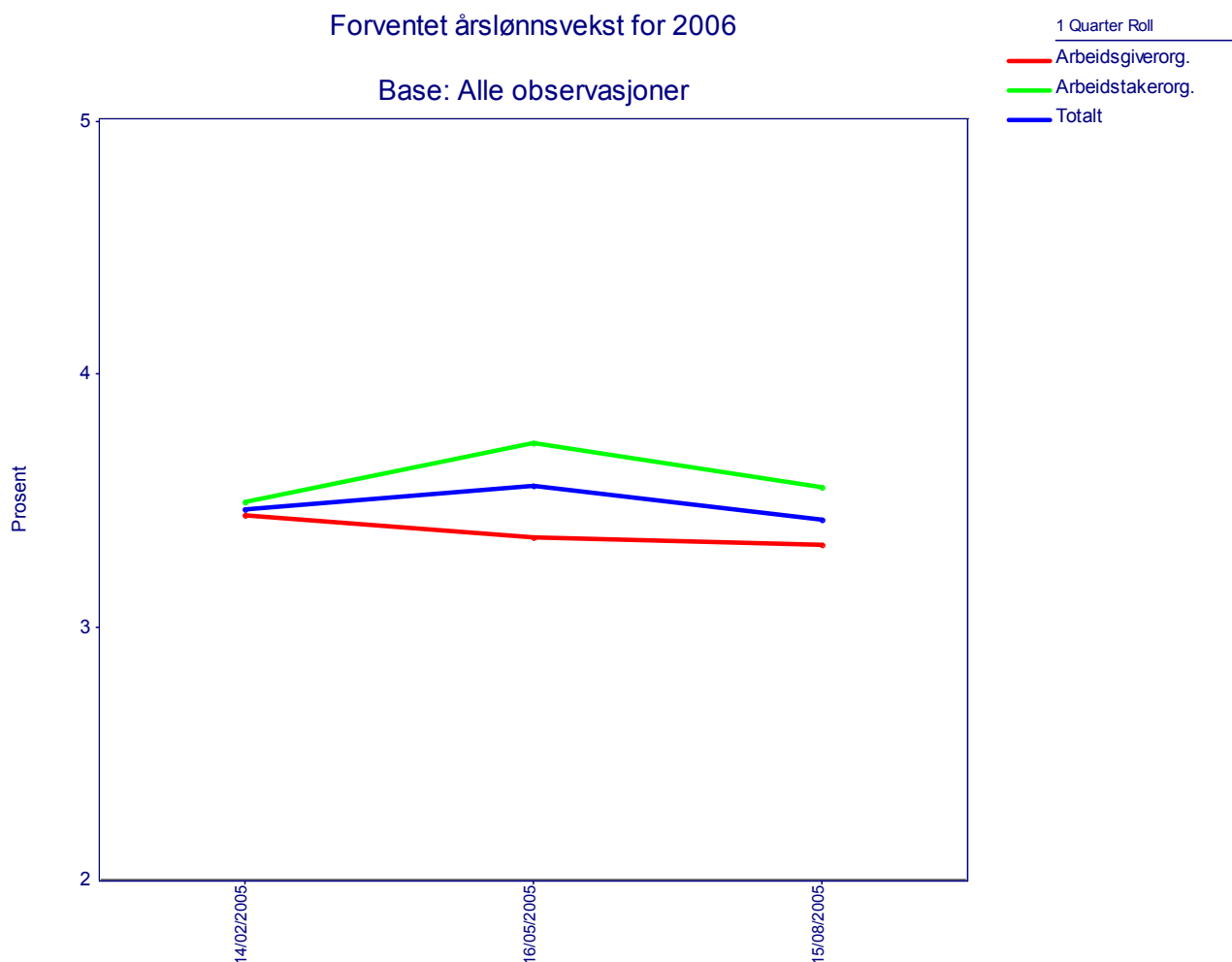
11. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2005?

Forventet årslønnsvekst for 2005			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,2
	Laveste verdi	1,0	1,5
	Høyeste verdi	3,9	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,5
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	4,0	3,9
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,3
	Utvalg	20	28

Forventet årslønnsvekst for inneværende år samlet sett i utvalget gikk marginalt ned med 0,1 prosentpoeng sammenlignet med 2. kvartal og lå i 3. kvartal på 3,3 prosent.

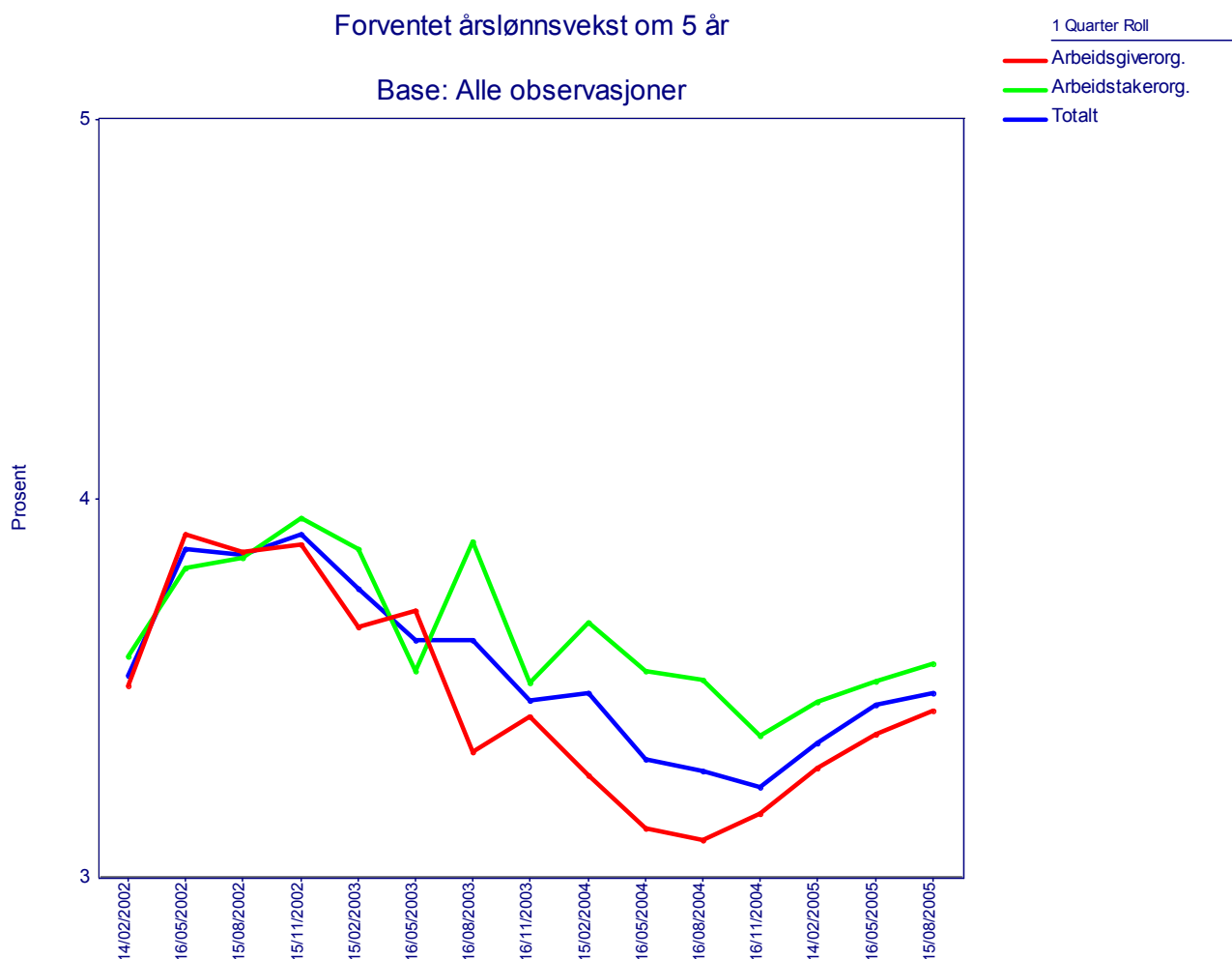
12. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Forventet årslønnsvekst for 2006			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,3
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	4,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,6
	Laveste verdi	3,2	3,0
	Høyeste verdi	4,2	4,3
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,4
	Utvalg	20	27

Arbeidslivsorganisasjonenes samlede forventninger til årslønnsveksten for neste år gikk ned med 0,2 prosentpoeng sammenlignet med 2. kvartal og lå i 3. kvartal på 3,4 prosent.

13. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

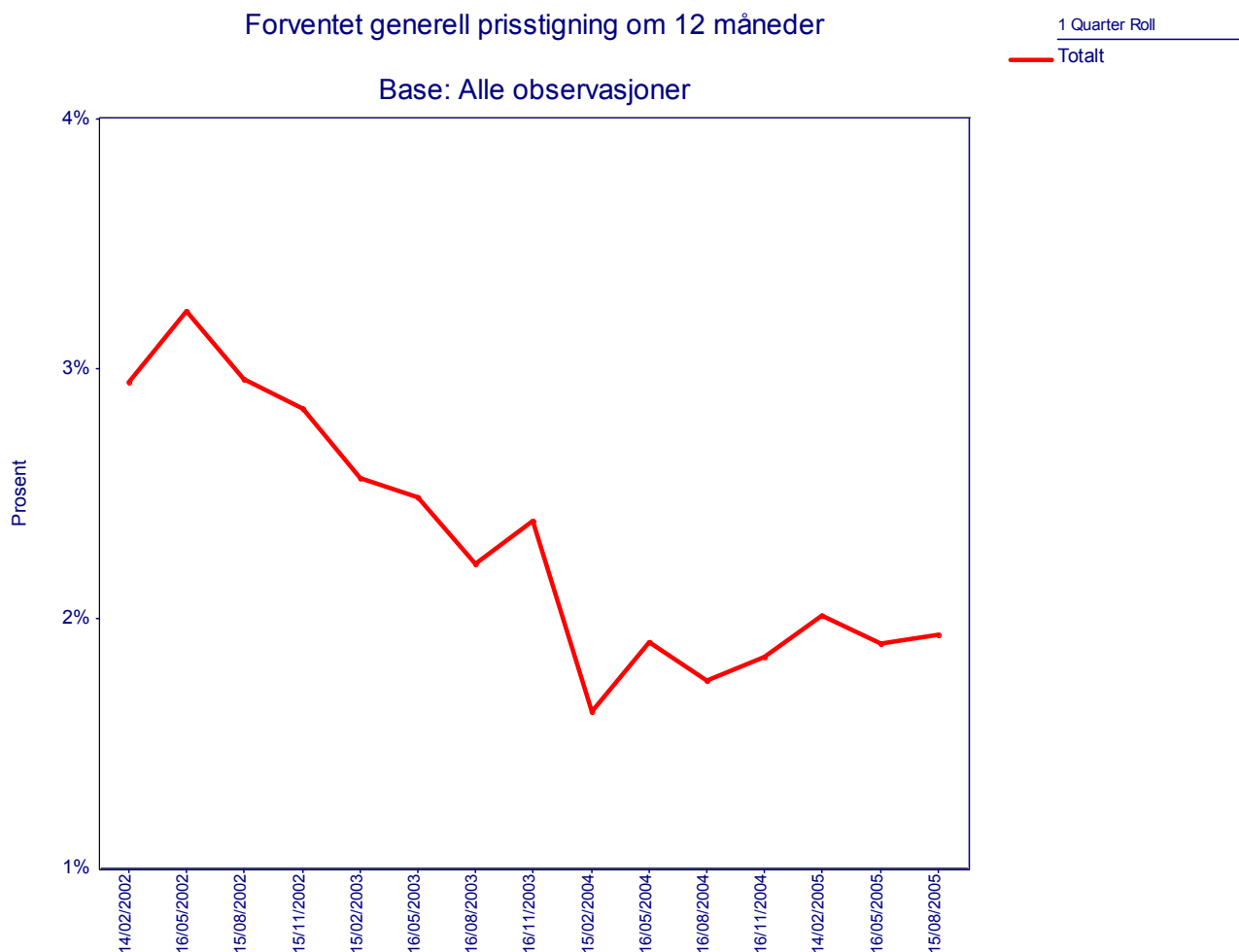

Forventet årslønnsvekst om 5 år			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Arbeidsgiverorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,4	3,4
	Laveste verdi	2,5	2,5
	Høyeste verdi	4,3	6,0
Arbeidstakerorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,6
	Laveste verdi	3,0	2,5
	Høyeste verdi	4,3	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,5
	Utvalg	20	28

Ingen vesentlige endringer i arbeidslivsorganisasjonenes samlede forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene). Estimater i 3. kvartal er som i forrige kvartal på 3,5 prosent.

Næringslivslederne:

14. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?

Forventet generell prisstigning om 12 mnd			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	1,9	1,9
	Utvalg	286	257

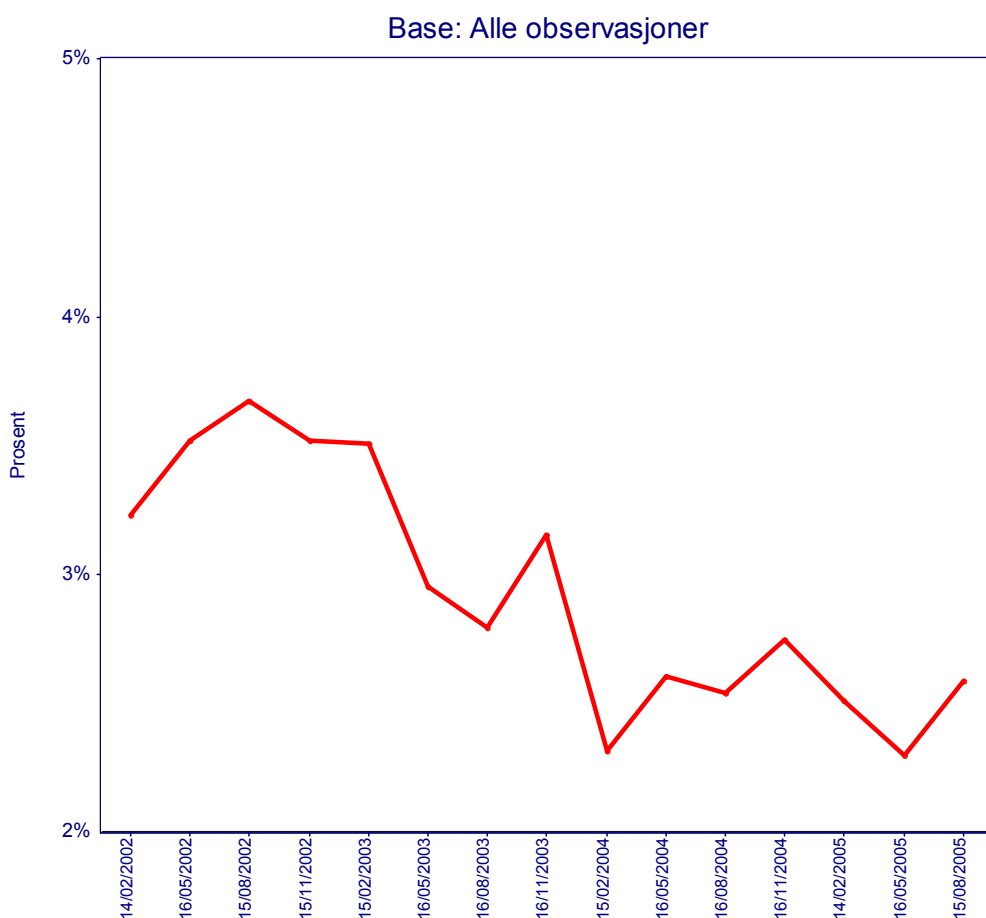
Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder holdt seg uendret i 3. kvartal på 1,9 prosent sammenlignet med forrige kvartal

15. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

Forventet generell prisstigning om 2 år

1 Quarter Roll

— Totalt

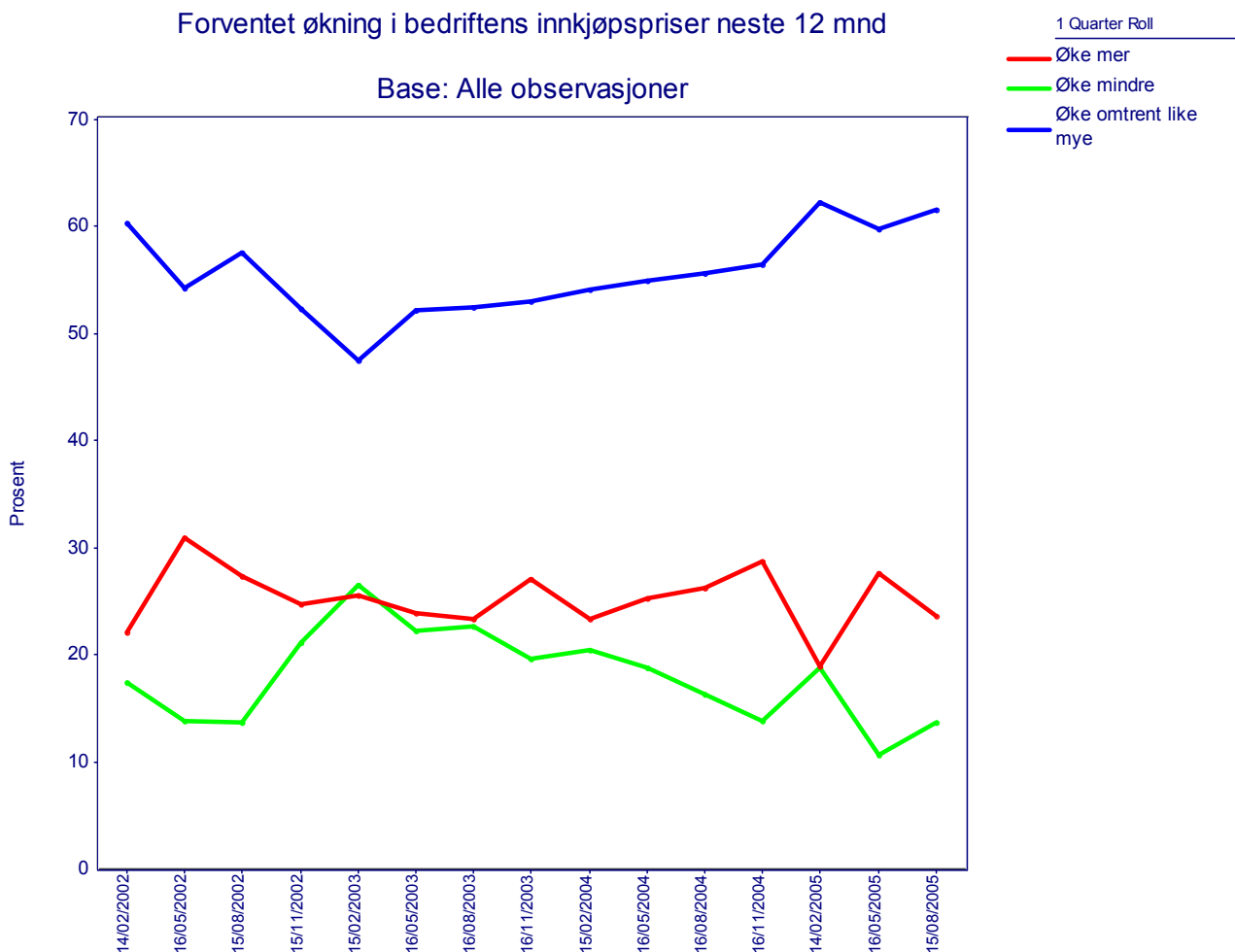

Forventet generell prisstigning om 2 år			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,6
	Utvalg	290	251

Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk signifikant opp med 0,3 prosentpoeng, fra 2,3 prosent i 2. kvartal til 2,6 prosent i 3. kvartal.

Med dette forventet næringslivslederne i 3. kvartal en 0,7 prosentpoeng lavere prisvekst på kort sikt (1 år), enn prisveksten på litt lengre sikt (2 år). Avstanden var 0,3 prosentpoeng større enn hva som var tilfelle i 2. kvartal.

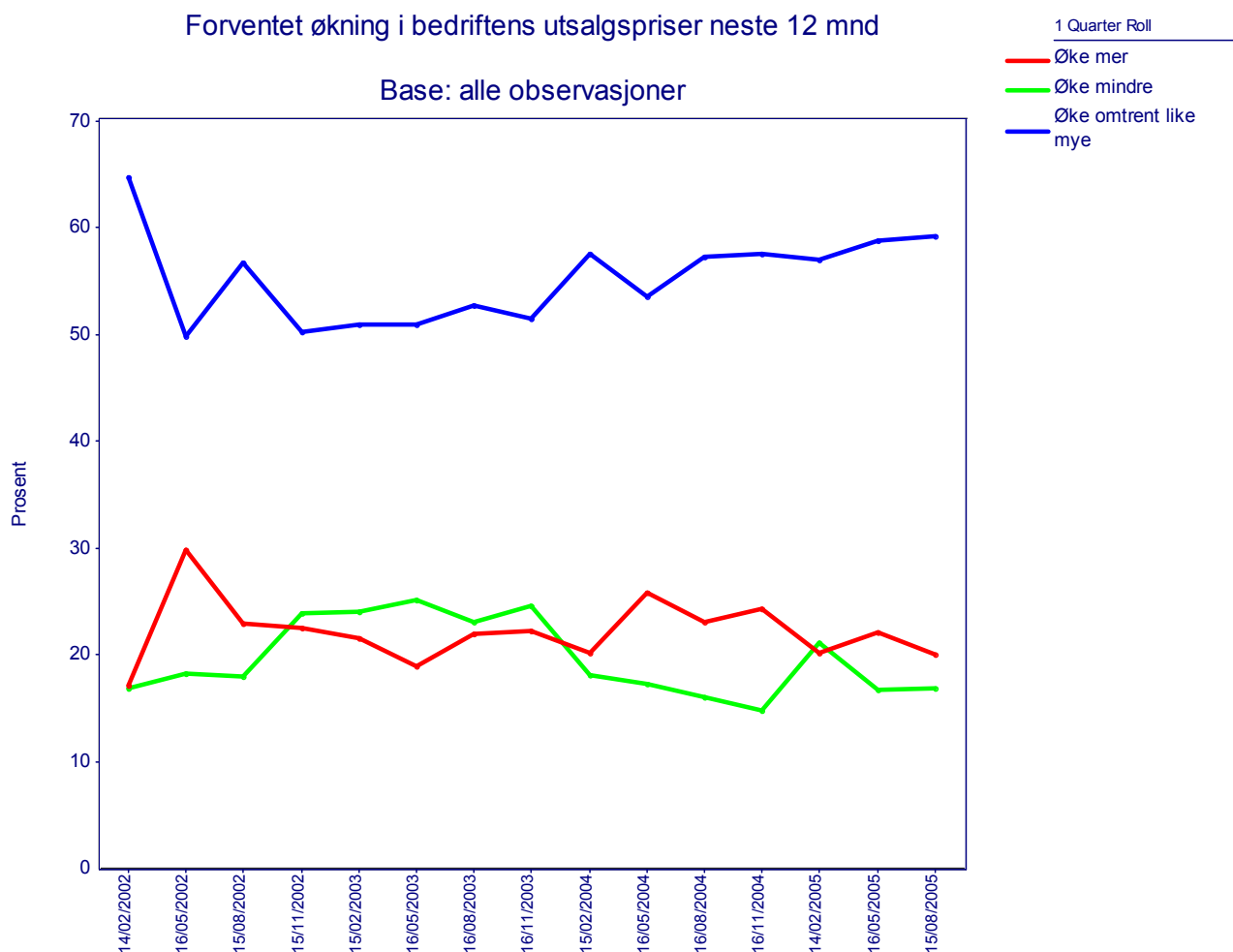
16. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Øke mer	Prosentandel	27,6	23,7
Øke mindre	Prosentandel	10,7	13,8
Øke omtrent like mye	Prosentandel	59,7	61,5
	Utvalg	300	300

Andelen næringslivsledere som forventet at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye som i siste 12 måneders periode var i 3. kvartal på 61,5 prosent, opp 1,8 prosentpoeng fra 2. kvartal. Andelen som forventet at innkjøpsprisene vil øke mer gikk samtidig ned med 3,9 prosentpoeng til 23,7 prosent. Andelen som forventet at innkjøpsprisene vil øke mindre økte med 3,1 prosentpoeng opp til 13,8 prosent.

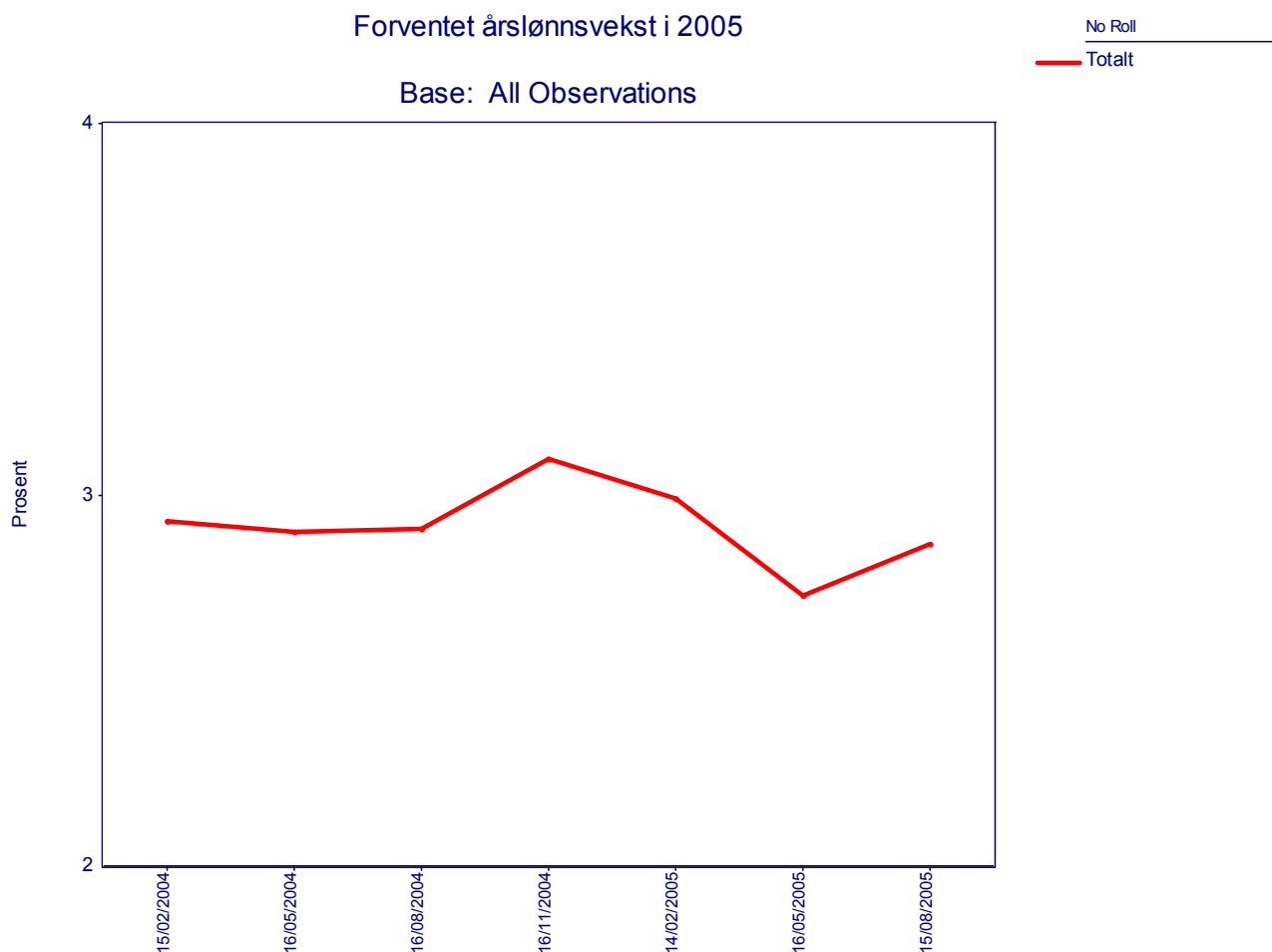
17. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Øke mer	Prosentandel	22,2	20,1
Øke mindre	Prosentandel	16,7	16,8
Øke omtrent like mye	Prosentandel	58,7	59,1
Utvalg		300	300

Andelen næringslivsledere som forventet at utsalgsprisene vil øke omtrent like mye som i siste 12 måneders periode holdt seg stabilt i overkant av 50 prosent og var i 3. kvartal på 59,1 prosent. Andelen som forventet at utsalgsprisene vil øke mer gikk ned med 2,1 prosentpoeng til 20,1 prosent og andelen de som forventet at utsalgsprisene vil øke mindre økte minimalt med 0,1 prosentpoeng opp til 16,8 prosent.

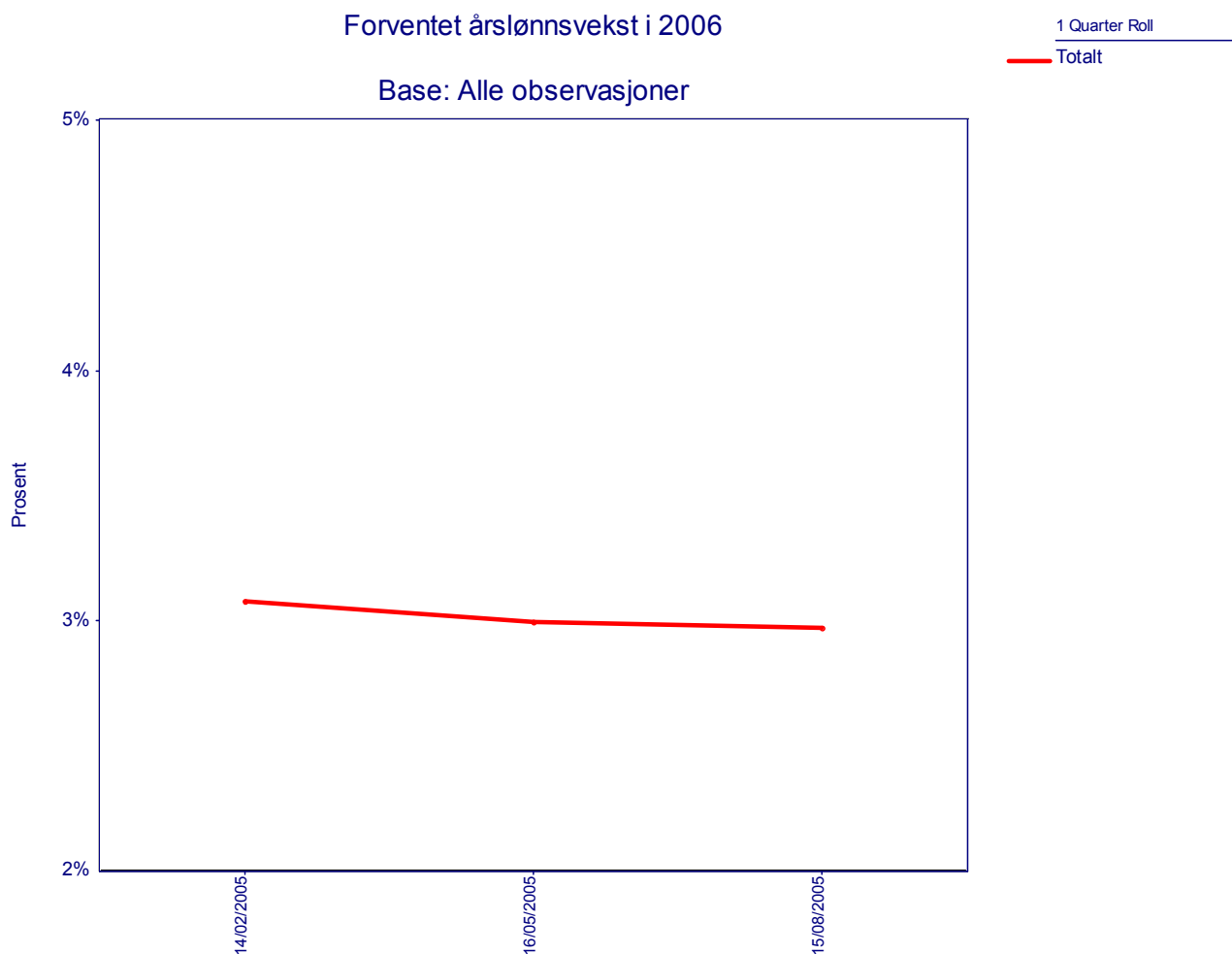
18. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2005?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2005			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,7	2,9
	Utvalg	293	292

Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2005 økte med 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal, opp til 2,7 prosent.

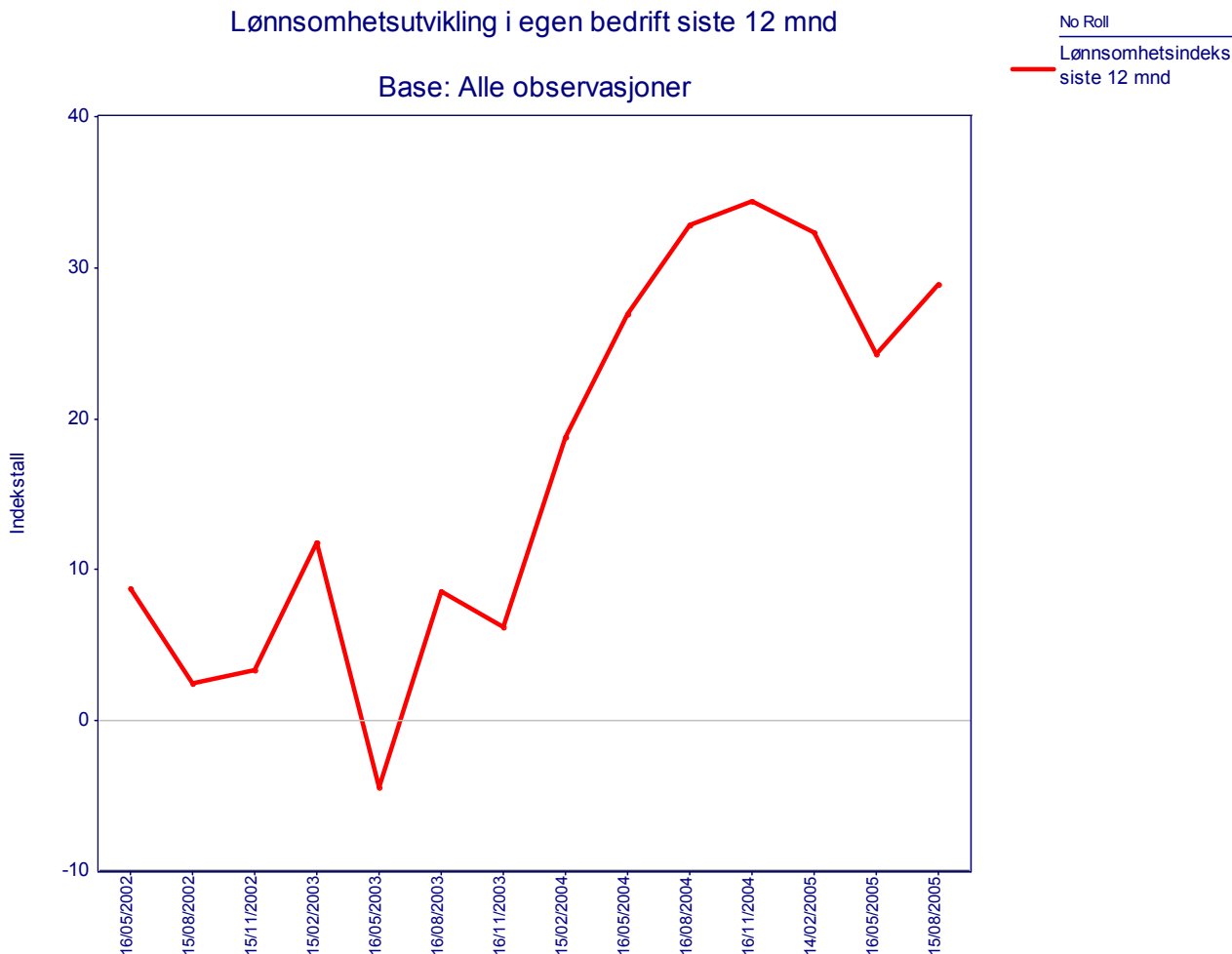
19. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift 2006			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,0
	Utvalg	291	283

Næringslivsledernes samlede forventninger til årslønnsveksten var uendret i 3. kvartal og holdt seg på 3,0 prosent.

20. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

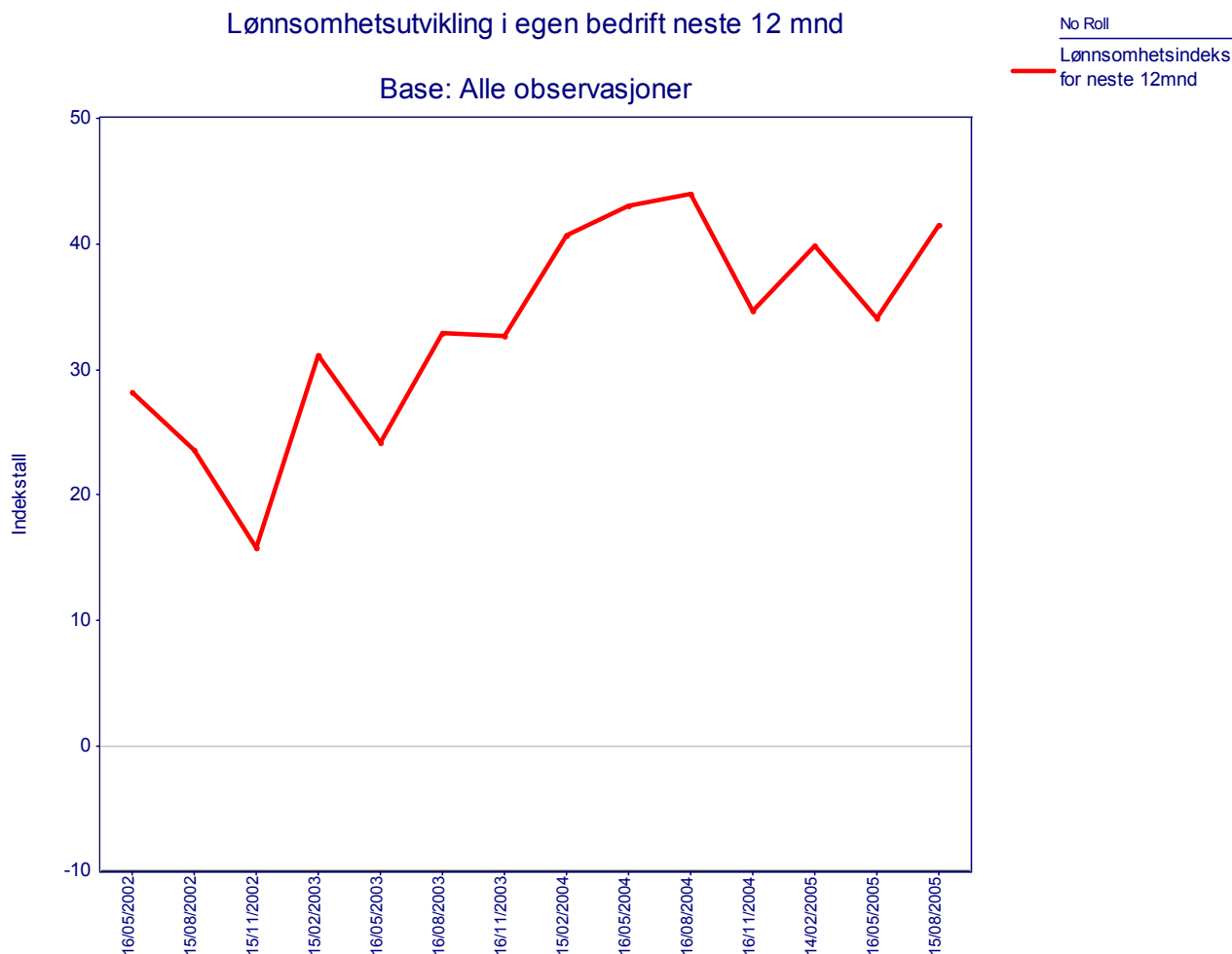

Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt		24,3	28,9
	Utvalg	296	297

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder i 3. kvartal økte 4,6 indekspoeng opp til 28,9 poeng, og er fortsatt høy sammenlignet med tidligere måleresultat.

21. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?

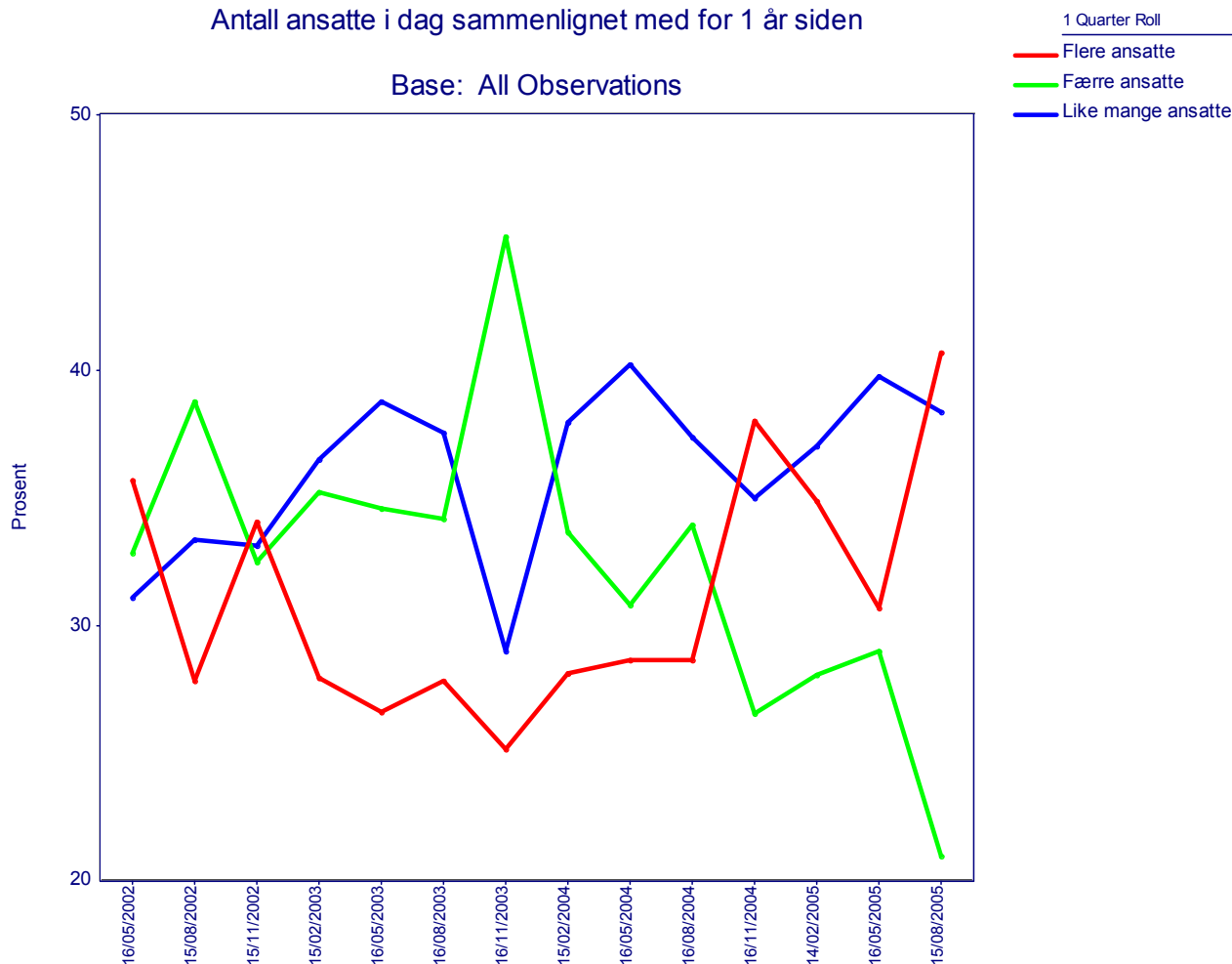
Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt		34,1	41,6
	Utvalg	297	297

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i 3. kvartal økte vesentlig med 7,5 indekspoeng opp til 41,6 poeng.

22. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

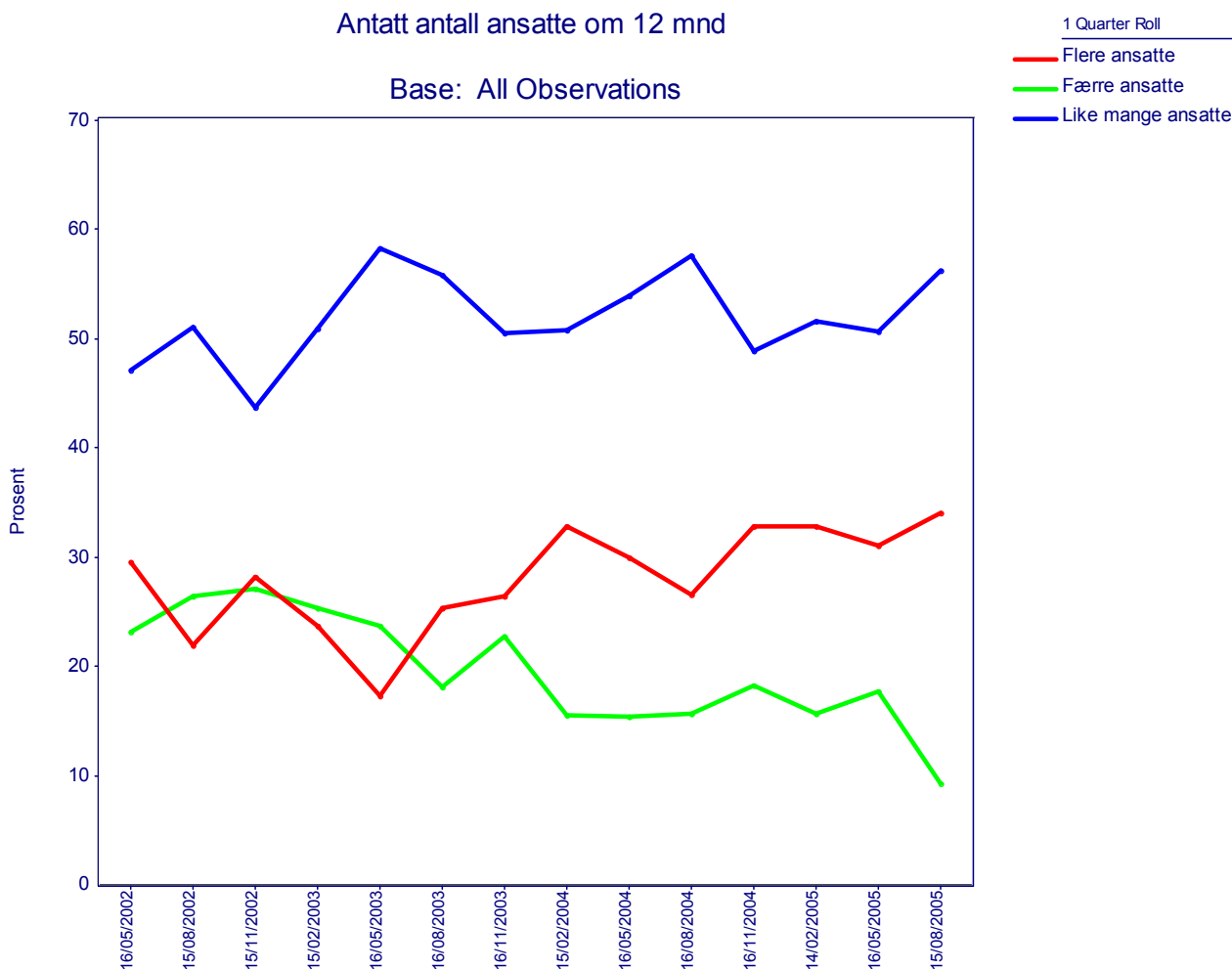
Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Flere ansatte	Prosentandel	30,7	40,7
Færre ansatte	Prosentandel	29,0	20,9
Like mange ansatte	Prosentandel	39,7	38,4
	Utvalg	300	300

Et flertall av næringslivslederne oppga i 3. kvartal at bedriften i dag har flere ansatte i dag enn hva de hadde for 12 måneder siden. Andelen økte signifikant med 10,0 prosentpoeng fra 30,7 prosent til 40,7 prosent. Samtidig registrerer vi at andelen næringslivsledere som oppga å ha like mange ansatte som for 12 måneder siden gikk marginalt ned med 1,3 prosentpoeng, fra 39,7 prosent til 38,4 prosent. Andelen som oppga å ha færre ansatte i dag enn hva de hadde for 12 måneder siden falt på samme tid signifikant med 8,1 prosentpoeng, ned til 20,9 prosent.

23. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

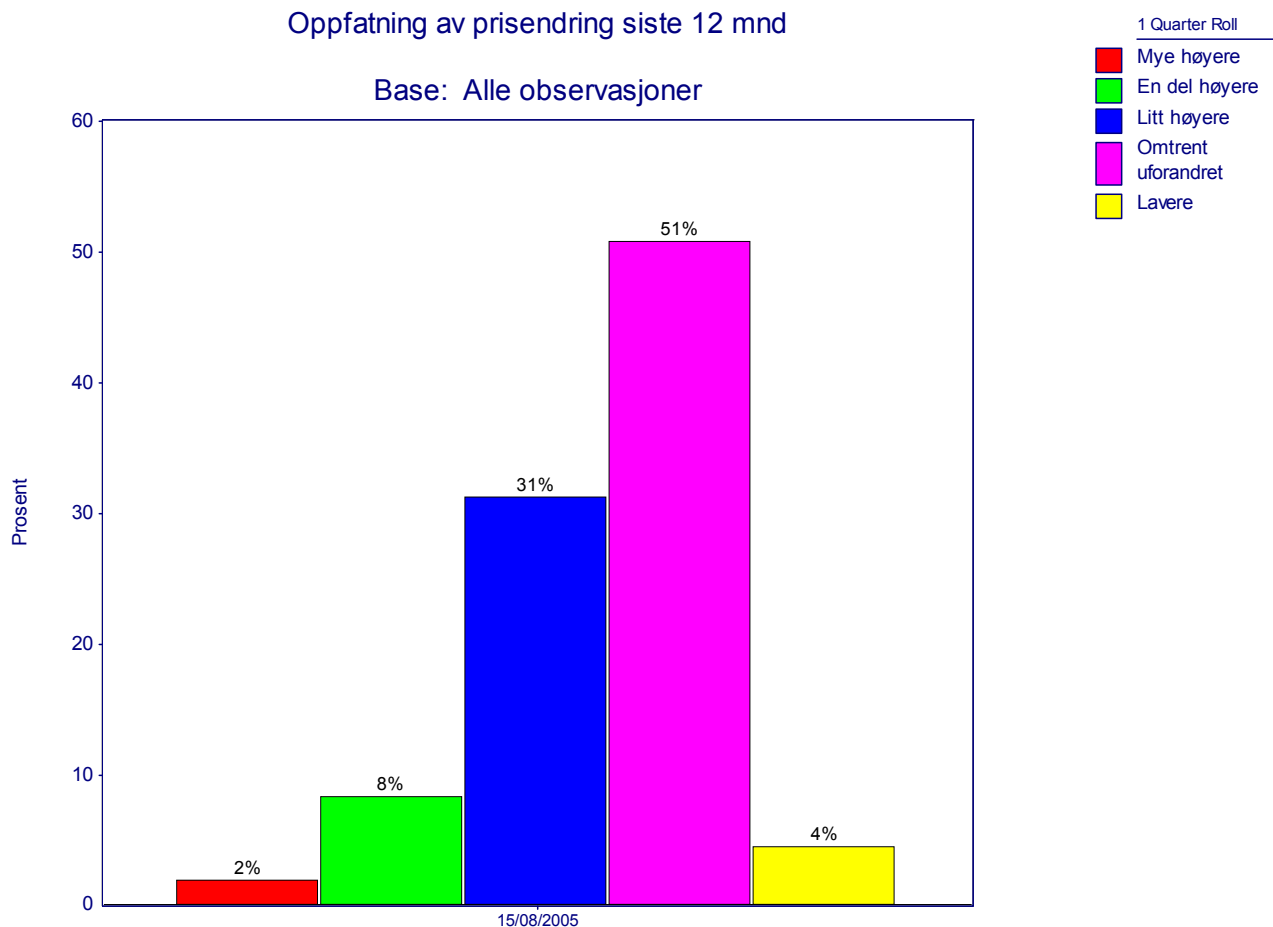

Antatt antall ansatte om 12 mnd		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Flere ansatte	Prosentandel	31,1	34,0
Færre ansatte	Prosentandel	17,7	9,3
Like mange ansatte	Prosentandel	50,6	56,2
	Utvalg	300	300

Et flertall av næringslivslederne oppga i 3. kvartal at bedriften forventer å ha like mange ansatte i bedriften om 12 måneder som det de har i dag. Andelen økte fra 2. kvartal med 5,6 prosentpoeng, opp til 56,2 prosent i 3. kvartal. Samtidig registrerer vi at andelen næringslivsledere som oppga at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder enn hva de har i dag, økte med 2,9 prosentpoeng, opp til 34,0 prosent og at andelen som oppga at de forventer færre ansatte om 12 måneder falt signifikant med 8,4 prosentpoeng, ned til 9,3 prosent.

Husholdningene:

24a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd		
		3.kvartal 2005
Mye høyere	Prosentandel	1,9
En del høyere	Prosentandel	8,3
Litt høyere	Prosentandel	31,2
Omtrent uforandret	Prosentandel	50,9
Lavere	Prosentandel	4,4
	Utvalg	1002

En klart flertall på 50,9 prosent av husholdningene opplevde i 3. kvartal at prisene på varer og tjenester er omtrent uforandret sammenlignet med prisene for et år siden. 31,2 prosent oppga samtidig at prisene på varer og tjenester er litt høyere i dag enn hva de var for 12 måneder siden.

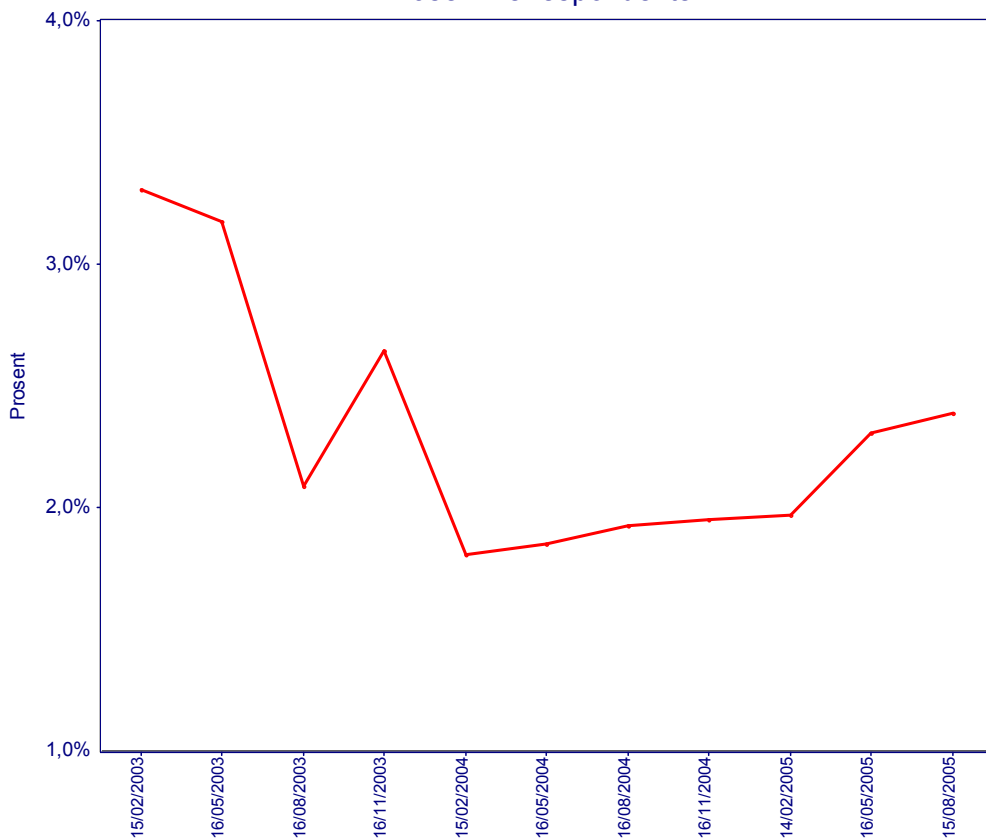
24b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

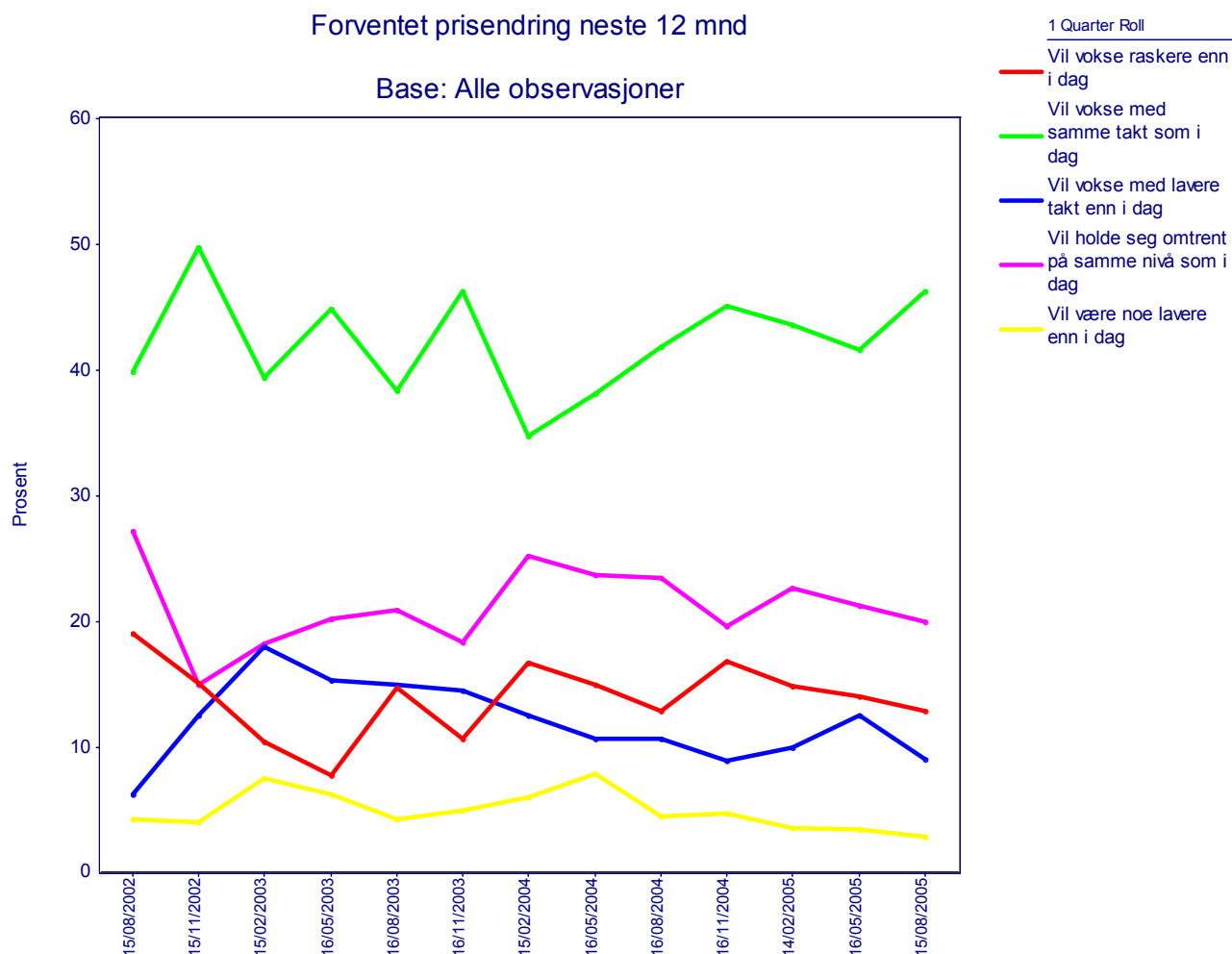
Base: Alle respondenter

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
	Utvalg	688	692

Den gjennomsnittelige verdien for oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder blant husholdningene økte i 3. kvartal med 0,1 prosentpoeng opp til 2,4 prosent.

25a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

Forventet prisendring neste 12 mnd		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	14,0	12,8
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	41,7	46,3
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	12,6	9,0
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	21,2	20,0
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	3,4	2,8
	Utvalg	1002	1002

I 3. kvartal var det fortsatt et klart flertall av husholdningene som forventet at prisene på varer og tjenester i Norge skal vokse med samme takt de neste 12 månedene som i dag. Andelen gikk signifikant opp fra 41,7 prosent til 46,3 prosent. Vi registrerer samtidig at andelen som forventet at prisene vil vokse med lavere takt enn i dag gikk signifikant ned med 3,6 prosentpoeng til 9,0 prosent.

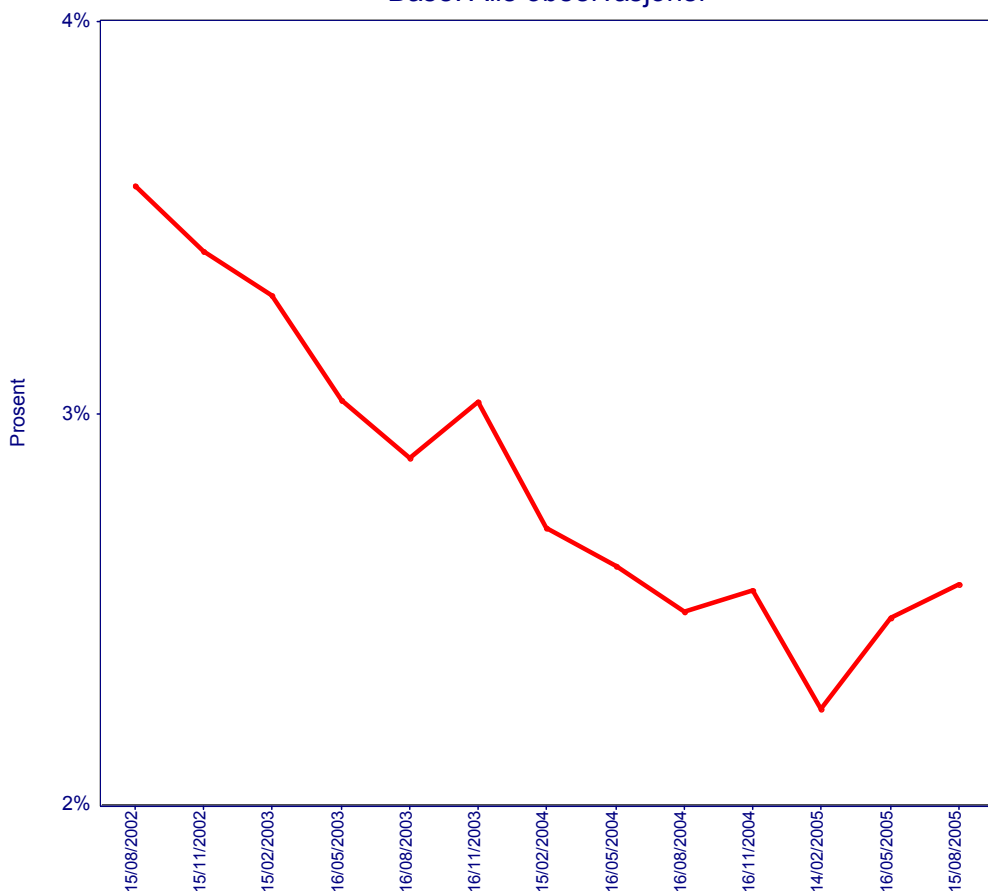
25b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

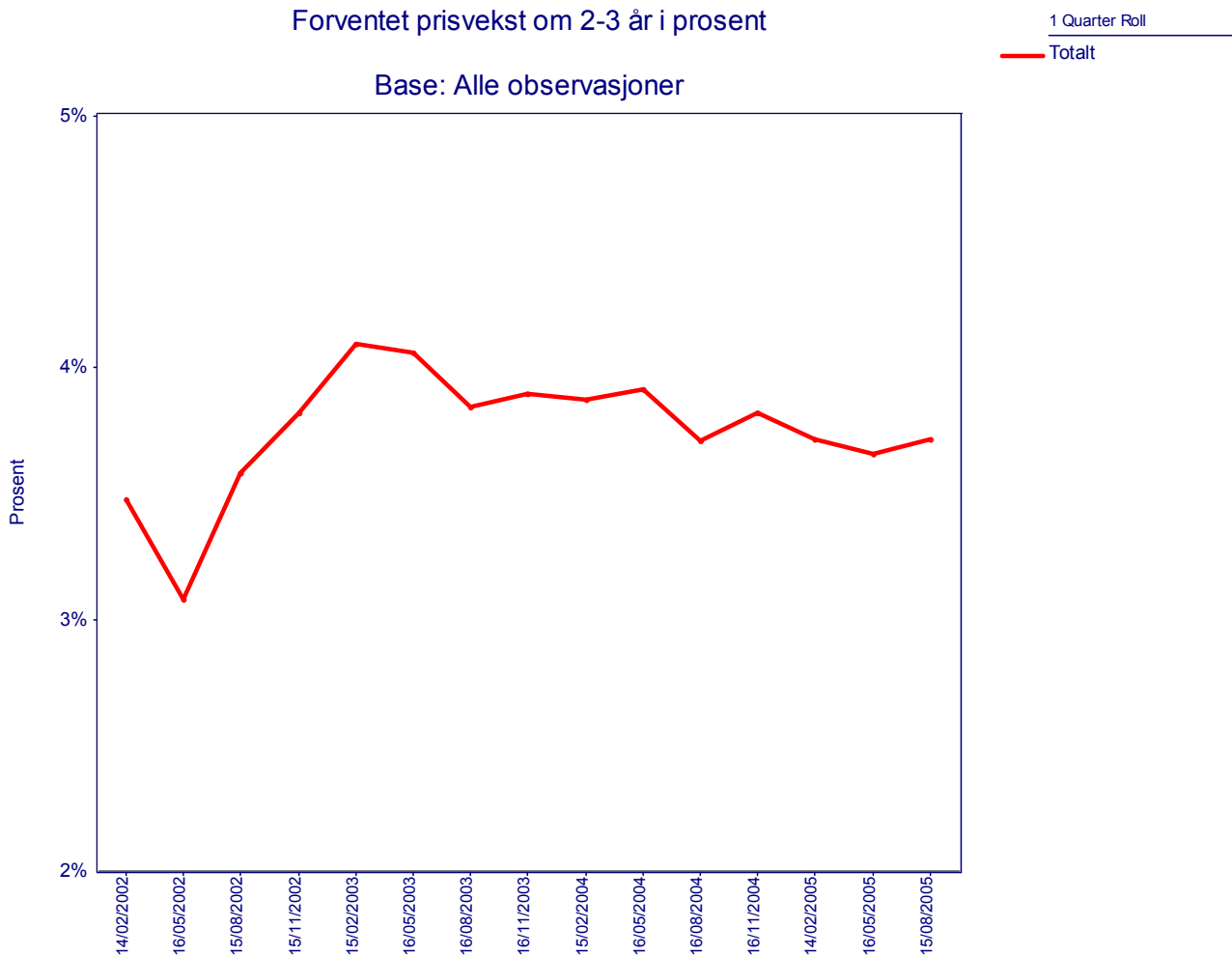
Base: Alle observasjoner

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,6
	Utvalg	700	681

Den gjennomsnittelige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder blant husholdningene gikk opp med 0,1 prosentpoeng, fra 2,5 prosent i 2. kvartal til 2,6 prosent i 3. kvartal.

26. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent		
	2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,7
	Utvalg	623
		612

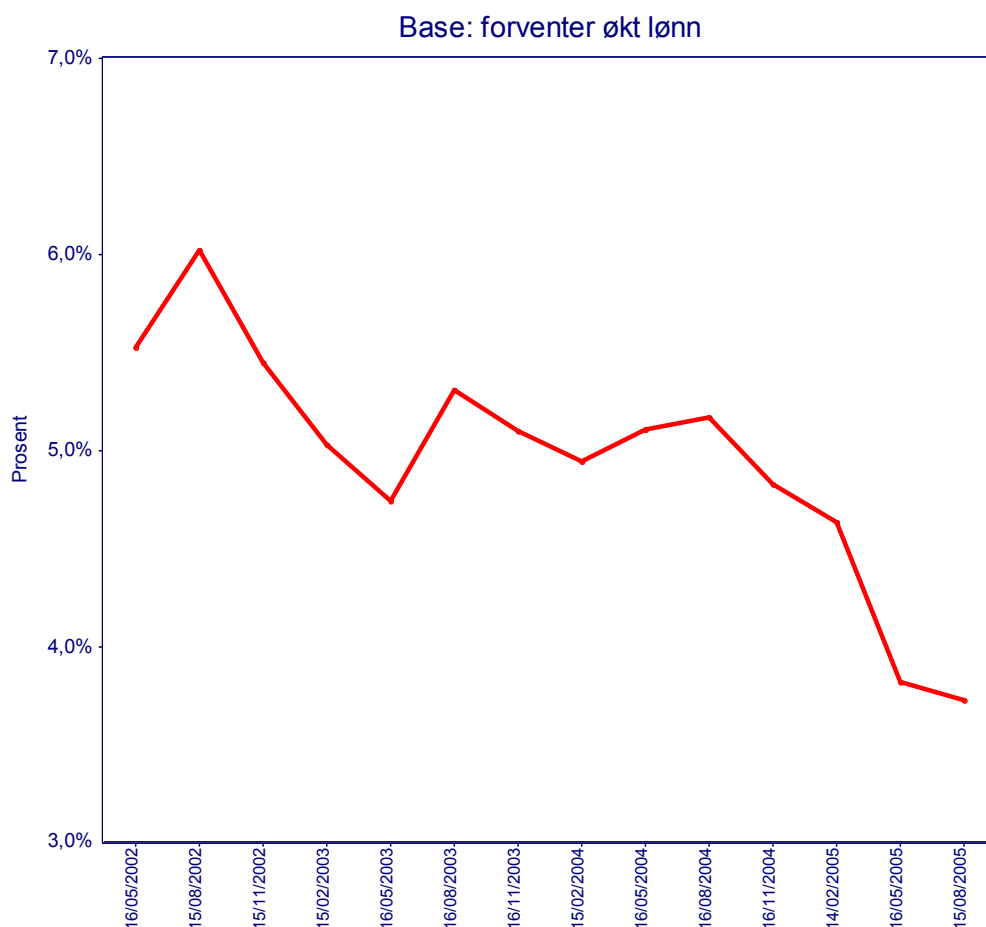
Ingen vesentlige endringer i gjennomsnittlig forventet årlig prisvekst om 2-3 år blant husholdningene. Estimatet holdt seg i 3. kvartal stabilt på 3,7 prosent som i forrige kvartal.

27. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

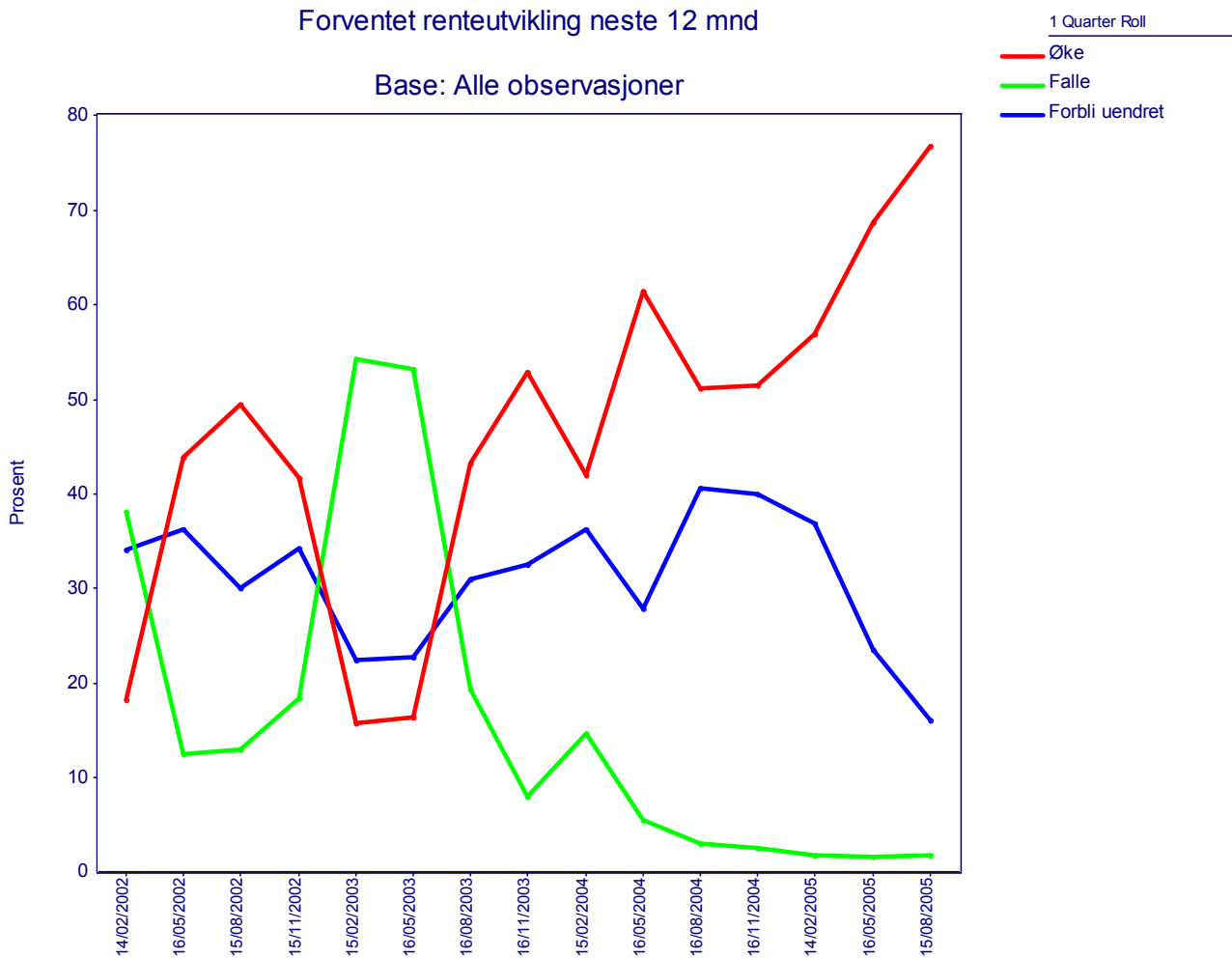

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Totalt	Gjennomsnittlig verdi ¹	3,8	3,7
	Utvalg	710	752

Den gjennomsnittelige forventede lønnsøkning neste 12 måneder blant husholdningene gikk ned med 0,1 prosentpoeng, fra 3,8 prosent i 2. kvartal til 3,7 prosent i 3. kvartal.

¹ Grensen for ekstremverdier ble endret 2. kvartal 2005 i forhold til tidligere målinger. Dette har påvirket resultatet noe, og kan dermed betraktes som et brudd i statistikken.

28. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd			
		2.kvartal 2005	3.kvartal 2005
Øke	Prosentandel	68,8	76,8
Falle	Prosentandel	1,7	1,8
Forbli uendret	Prosentandel	23,5	16,2
	Utvalg	1002	1002

Andelen husholdninger som forventet en økning i rentene gikk signifikant opp med 8,0 prosentpoeng i 3. kvartal til 76,8 prosent. Andelen som forventet at rentene skal forbli uendret falt samtidig signifikant med 7,3 prosentpoeng, ned til 16,2 prosent.